

lv

Eiropas Savienības
reģionālā politika

info regio

panorama

| Nr. 19 | aprīlis 2006 |

**Pilsētu devums izaugsmei,
darbavietu izveidei un kohēzijai**

Struktūrfondu pasākumi pilsētvides jomā

Saturs

Pilsētas izaugsmei, darbavietu izveidei un kohēzijai

Eiropai rūp pilsētas

Pilsētām ir lieli resursi, lai veicinātu kopienu attīstību, sociālo integrāciju un pilsonisko un kultūras identitāti.

Liecība: Eiropas Parlaments

Kādas ir pilsētu attīstības perspektīvas?

Eiropas fondu jaunais plānošanas periods (2007-2013) ietvers pilsētu dimensiju.

ERAF un Kohēzijas fonds darbībā: Ungārija, Nīderlande, Slovēnija, Portugāle

Liecība: Spānija

Reportāža: Atdzimstošie rajoni

Urban programmas atgriež pievilcību un dinamismu pilsētu rajoniem, kā arī lepnumu un cerību to iedzīvotājiem.
Leipcigas un Dortmundes piemērs.

Urban II darbībā: Francija, Apvienotā Karaliste, Beļģija, Īrija

Liecība: Zviedrija

Liecība: Čehija

URBAN II darbībā: Austrija, Itālija, Grieķija, Somija

Fotoattēli (lappuses): Eiropas Komisija (1-4-5-6-8-9-10), *URBAN II* Hihona (14), *URBAN II* Leipciga, Dortmunde (15-16-17), *MASPD* (20).

Vāks: Jaunais pilsētas transporta tīkls Santakrusā (Kanāriju salas, Spānija).

Šā numura izveidošanā piedalījušies:
Pierre Ergo, Alexander Ferstl, Sylvie Harburger, Jean-Luc Janot, Daniel Mouque.

Izdevums ir iespiests angļu un franču valodā uz otrreiz pārstrādāta papīra.

Tematiskais kopsavilkums pieejams 19 Eiropas Savienības valodās:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

Šis publikācijas teksts nav juridiski saistošs.

3

7

8

13

14

15

18

19

20

21

Kohēzijas politika un Eiropas pilsētas

Eiropai rūp pilsētas

Michael Parkinson (*)

Aizvien vairāk pilsētas tiek uzlūktas kā valstu un reģionu tautsaimniecības dzinējspēks, nevis kā ekonomiskie uzkrājumi — “nāciju bagātība”. Tomēr pilsētas nav tikai ekonomisks resurss, tās nav tikai tirdzniecības vietas. Tām ir lieli resursi, lai veicinātu kopienu attīstību, sociālo kohēziju un pilsonisko un kultūras identitāti.

Zschochersche Straße Leipzīgā, viena no Urban ietvaros atjaunotajām pilsētas artērijām.

Pilsētām šie ir aizraujoši laiki. Notiek plašas diskusijas par to nozīmi valstu un Eiropas panākumu kaldināšanā. Pēdējās desmitgades laikā daudzas pilsētas piedzīvojušas pārmaiņas un uzņēmušas jaunu ekonomisko, sociālo, politisko un kultūras lomu. Globalizācijas kontekstā – daudzām ir resursi, kas to nozīmi pastiprina. Dažas ir stratēģiski lēmumu pieņemšanas, apmaiņas un komunikācijas centri. Daudzās ir universitātes un pētniecības iestādes, kurās koncentrējušies intelektuālie resursi, kas sekmē augstu inovāciju līmeni. Daudzas pilsētas, jo īpaši to centri, ir būtiski atjaunotas, kas sniedz ievērojamas iespējas komercdarījumiem, dzīvošanai un tirdzniecībai. Daudzām ir nozīmīgi kultūras resursi, kas arvien vairāk kļūst par ekonomiskās izaugsmes un darbavietu radīšanas avotu. Tomēr, neraugoties uz šo integrācijas potenciālu, daudzas kopienas un cilvēki daudzās pilsētās vēl aizvien ir atstumti no ekonomiskās un sociālās dzīves. Ekonomiski konkurētspējīgu, sociāli vienotu un ilgtspējīgu pilsētu veidošana vēl aizvien ir mūsu — Eiropas iedzīvotāju — uzdevums.

Šī plašākā diskusija par pilsētu nākotni atskan patlaban notiekošajā diskusijā par kohēzijas politikas nākotni Eiropas Savienībā. Nozīme, kāda pilsētām piešķirta ES reģionālajā politikā, pēdējā desmitgadē gan augusi, gan mazi-

nājusies. Lāgiem tām pievērsta liela uzmanība, bet citreiz tās drīzāk atstātas novārtā. Tomēr ir pilnīgi skaidrs, ka pēdējā laikā pilsētas nonākušas ES politiskās dienaskārtības augšgalā. To apliecina, piemēram, Eiropadomes 2005. gada lēmums par konkurētspēju un kohēziju, neformālās ES ministru Roterdamas tikšanās secinājumi 2004. gadā un Eiropas Parlamenta galvenie politiskie paziņojumi 2005. gadā. To akcentē arī Reģionu Komitejas politikas dokumenti, *Eurocities* tīkls un vairākas ES konferences, jo īpaši 2004. gada Nordveikas konference Nīderlandē. Pasākumi ir daudzveidīgi, taču tie visi akcentējuši, cik liela nozīme valstu un Eiropas panākumu veidošanā ir pilsētām, un palielinājuši pilsētu lomu un to politisko nozīmību.

Tomēr galvenais dokuments, kas nodrošina, ka nākamajos mēnešos pilsētas būs politiskās dienaskārtības prioritāte, ir nesensais Eiropas Komisijas dokuments par kohēzijas politiku un pilsētām². Tas ir ļoti būtisks nodoms apliecinājums, kas varētu veidot struktūrfondu nākotni un Eiropas pilsētu nākotni nākamajā desmitgadē. Ir ļoti svarīgi vispusīgi apspriest tā saturu un, manuprāt, to pieņemt. Tālākajās šā raksta rindās izklāstītas galvenās dokumenta idejas un priekšlikumi.

(*) Profesors Michael Parkinson, Eiropas Pilsētu lietu institūta direktors, Liverpūles Džona Mūra universitāte. m.h.parkinson@ljmu.ac.uk

(2) Kohēzijas politika un pilsētas: pilsētu ieguldījums reģionu izaugsmei un nodarbinātībā. Eiropas Komisija, 2006. gads.

Jaunā tehniskā augstskola FH JOANNEUM Grācas rietumu daļā (Austrija), kādreizējā rūpniecības zonā, kas ar Urban atbalstu pārveidota par augstas tehnoloģijas kompleksu.

Kohēzijas politika un pilsētu: pilsētu ieguldījums reģionu izaugsmei un nodarbinātībā

Šā nozīmīgā dokumenta mērķis ir divējāds — papildināt Kopienas stratēģiskās pamatnostādnes 2007.-2013. gadam, stiprinot pilsētu dimensiju, un sniegt būtiskus priekšlikumus, tādā veidā sekmējot struktūrfondu sagatavošanu. Komisija vēlas, lai dalībvalstis izmantotu šo dokumentu, sagatavojot jauno kohēzijas politiku, un jo īpaši cer, ka sagatavošanas darbā tiks cieši iesaistīti vietējo iestāžu partneri. Dokumentā apvienoti tālejoši politikas mērķi, galvenie to īstenošanas principi un konkrēti politiskie pasākumi. Būtībā tas aptver trīs galvenās jomas. Pirmkārt, tajā izskaidrots, kādēļ pilsētas ir nozīmīgas Eiropai, uzsverot, cik svarīga Eiropas reģionālajai politikai ir pilsētu ilgtspējīga attīstība. Otrkārt, tajā izklāstīti galvenie politiskie mērķi attiecībā uz pilsētām Eiropā. Treškārt, tajā apzināti konkrēti līdzekļi, kā šos plašos mērķus sasniegt divās jomās — finanšu un pārvaldības jomā. Šajā rakstā aplūkoti visi minētie aspekti.

Ilgtspējīga pilsētu attīstība ir nozīmīga Eiropas reģionālajai politikai

Pilsētām piemīt daudzas iezīmes, kas veicina uz zināšanām balstītas tautsaimniecības, — radošs gars, jaunievedumi, kultūra un uzņēmējdarbība. Piemēram, panākumiem bagātas pilsētas ir ļoti nozīmīgas, lai piesaistītu prasmīgu darbaspēku, kas savukārt ir galvenais faktors konkurējošā globālā ekonomikā. Tāpat pilsētas ir ļoti nozīmīgas, lai uzlabotu reģionālos panākumus. Nav neviena sekmīga Eiropas reģiona, kura centrā būtu neveiksmīga pilsēta. Pareizi pārvaldītas pilsētas var sekmēt ilgtspējīgāku izaugsmi un vidi. Turklāt, ja pilsētas vairāk sadarbojas un veido stratēģiskas alianses ar apkārtnējiem reģioniem un citām pilsētām, tās var samazināt nelietderīgu konkurenci un sekmēt līdzsvarotāku attīstības modeli visā Eiropā.

Kādas pilsētas Eiropai jācenšas veidot?

Dokumentā apgalvots, ka attiecībā uz pilsētām jāparedz četri plaši politiski mērķi — padarīt tās pievilcīgākas, palielināt to ieguldījumu jaunradē, uzņēmējdarbībā un uz zināšanām balstītā ekonomikā, radīt vairāk un labākas darbavietas un samazināt sociālās atšķirības.

Pievilcīgu pilsētu veidošana

Dokumentā uzsvērts, ka jāpievēršas četriem jautājumiem, lai padarītu pilsētas pievilcīgas — transporta pieejamībai un mobilitātei, pakalpojumu kvalitātei, videi un kultūrai.

Transports, pieejamība un mobilitāte

Galvenais uzdevums ir palīdzēt pilsētām uzlabot to piekļuvi plašākiem tirgiem Eiropā un ārpus tās un palielināt to iekšējo mobilitāti. Tādēļ dokumentā teikts, ka valsts, reģionāliem un vietējiem partneriem jāsekmē: labi savienojumi ar lielākajām lidostām un transporta maģistrālēm; lielāka sadarbība starp pašvaldībām; lētāks, lietderīgāks, efektīvāks un integrēts sabiedriskais transports; alternatīvi vai nemotorizēti transporta veidi; to cilvēku mobilitāte un piekļuves iespējas, kuriem nav automašīnu.

Vienlīdzīga piekļuve kvalitatīviem pakalpojumiem un infrastruktūrai

Augstas kvalitātes pakalpojumi padara pilsētas pievilcīgākas, tajās ir patīkamāk dzīvot, tās nodrošina darbavietas un palielina darbaspēka konkurētspēju. Tādēļ pilsētām jānodrošina: efektīvi un lēti veselības aprūpes, sociālie, mācību un pārvaldes pakalpojumi; bērnu aprūpe, lai veicinātu dzimumu vienlīdzību; labi pakalpojumi visā pilsētā; piekļuves iespējas imigrantiem un grupām, kam apgrūtināta pieeja kultūrai.

Labā dabas un fiziskā vide

Pilsētām jārisina vides degradācijas problēmas, ko veicina pilsētu izplešanās. Tām: jācenšas atdzīvāt pamestos industriālos rajonus un aizsargāt apbūves neskartos rajonus; jākoordinē zemes izmantošanas politika un citas politikas jomas dažādos pārvaldes līmeņos; jāiegulda fiziskajā infrastruktūrā un aktīvā transporta pārvaldībā; jāveicina energoefektivitāte.

Kultūras piedāvājuma pilnveide

Mainīgie vietas faktori kļūst aizvien nozīmīgāki gan privātā sektora ieguldījumu lēmumu pieņemšanas procesā, gan augsti kvalificētu, potenciāli mobilu nodarbināto dzīvesvietas izvēlē. Tāpat kultūras pakalpojumi un tūrisms ir svarīgi potenciālie nodarbinātības avoti. Turklāt kultūras iespējām ir liela nozīme pilsoniskās un kultūras identitātes veidošanā. Tādēļ pilsētām jāsekmē plaukstoša kultūras dzīve, vienotot kultūras iestādes un kultūras un sabiedrisko pasākumus, lai pārvarētu plaisas gan pašā kopienā, gan starp dažādām kopienām.

Atbalsts inovācijām, uzņēmējdarbībai un uz zināšanām balstītai ekonomikai

Pilsētām ir izšķiroša loma šajā ekonomiskās konkurētspējas jomā. Tām: jānodrošina inovācijas un uzņēmējdarbību stimulējoša vide, jāvienkāršo pārvalde un jāsekmē sakaru dibināšana starp universitātēm, pētniecības institūtiem un privāto sektoru.

Palīdzība MVU

Lai atbalstītu MVU, pilsētām: jāuzlabo reģiona vispārējā ekonomiskā infrastruktūra; jāsniedz konsultācijas un atbalsta pakalpojumi uzņēmumiem; jāveicina sakaru dibināšana starp ekonomiskajiem partneriem; jāuzlabo piekļuve finansējumam; jārisina problēmas, ar ko saskaras jaunie uzņēmēji, sievietes uzņēmējas un etnisko minoritāšu kopienas.

Veicināt inovāciju un uz zināšanām balstītu ekonomiku

Pilsētām: jāpiesaista potenciāli mobils darbaspēks, uzlabojot dzīves kvalitāti reģionā; jāvada inovatīvu stratēģiju sagatavošana visam reģionam; jāpadara pētniecības, attīstības un izglītības devums efektīvāks un pieejamāks MVU; jārosina sakaru dibināšana starp universitātēm, valdību un privāto sektoru;

jāizstrādā integrēta informācijas stratēģija un jāievieš ekojauninājumi, kā arī vides pārvaldības sistēmas.

Vairāk un labāku darbavietu radīšana

Pilsētas sniedz ļoti lielas ekonomiskās iespējas, taču tajās rodas arī daudz sociālu problēmu. Tajās ir vairāk ļaužu, kuru prasmes un kvalifikācija augstāka par vidējo, taču daudz ir arī cilvēku, kam trūkst gan viena, gan otra. Pilsētas skar gan strukturāla ietekme, gan makroekonomikas politika, pār ko tām nav lielas varas. Tomēr tām jāizmanto esošās iespējas. Visiem partneriem visos pārvaldes līmeņos jāsadarbjas, lai laikus paredzētu ekonomiskās pārmaiņas un reaģētu uz tām. Pilsētām būtu jāveido partnerības starp galvenajiem ekonomiskās un sociālās jomas dalībniekiem. Turklāt tām jādara viss iespējamais, lai uzlabotu to vismazāk aizsargāto iedzīvotāju nodarbinātības iespējas.

Nodarbinātības iespēju uzlabošana, izmantojot izglītību un apmācību

Šajā jomā pilsētu uzdevums ir: atbalstīt mūžizglītības sistēmu izveidi; nodrošināt augstas kvalitātes apmācību un lielākus ieguldījumus mācību infrastruktūrā; atbalstīt nelabvēlīgās grupas darba tirgū; piesaistīt prasmīgus darbiniekus un atbalsta dienestu darbiniekus; izstrādāt apmācības un integrācijas programmas, lai iesaistītu atstumtos ļaudis nodarbinātībā un uzņēmējdarbībā.

Atšķirību mazināšana pilsētās

Par spīti to milzīgajam ekonomiskajam potenciālam vairumā Eiropas pilsētu ir reģioni n kopienas, kas atstumtas no ekonomiskās dzīves. Kā liecina nesenais Pilsētvides novērtējums, tas jo īpaši skar etnisko minoritāšu kopienas, sievietes un jauniešus. Lai pārvarētu šīs problēmas, pilsētām jāveicina sociālā integrācija un vienlīdzīgas iespējas, kā arī jāuzlabo pilsoņu drošība.

Sociālās integrācijas un vienlīdzīgu iespēju veicināšana

Komisija apgalvo, ka šajā jomā pilsētu un partneru uzdevums ir: sekmēt imigrantu grupu integrāciju, veicot valodu apmācību un vispārīgāku apmācību; sekmēt sadarbību starp pilsētas iestādēm, skolām un vietējo kopienu jauniešu apmācībā; uzlabot sociālos pakalpojumus, lai risinātu bērnu nabadzības un ielu bērnu problēmu; uzlabot sieviešu prasmes un kvalifikāciju, tā sekmējot to iekļaušanos darba tirgū un uzņēmējdarbībā; nodrošināt bērnu aprūpes iespējas sievietēm, kas atgriežas darba tirgū.

Lielāka pilsoņu drošība

Pilsētvides audits liecina, ka noziedzības un baiļu no noziedzības līmenis pilsētās ir lielāks nekā citviet. Arī audita sabiedriskā viedokļa aptauja uzsver, ka uzlabota drošība

ir galvenais faktors, kas nosaka pilsētas pievilcību ieguldītāju un iedzīvotāju acīs. Komisija apgalvo, ka šajā jomā pilsētām jāieņem "kopīga", proaktīva pieeja noziedzības samazināšanai, tostarp jāplāno, jāveido un jāuztur sabiedriskas vietas tā, lai likvidētu noziedzību; jāpievēršas jauniešiem, kas ietilpst riska grupā, un jo īpaši jāapziņo potenciālie noziegumi to noziedzīgās darbības sākumā; jāveido vietējas, ar drošību saistītas darbavietas un jāpiešķir tām profesionāls raksturs, iesaistot vietējos iedzīvotājus. Tas varētu ietvert vietējo samierinātāju, kopienas drošības darbinieku, ielu sargu un apkāmes apardzes programmu veidošanu.

Kā radīt sekmīgas pilsētas?

Ir acīmredzami, ka nepietiek izvirzīt mērķus sekmīgām pilsētām. Mums jāatrod līdzekļi, kā šos mērķus sasniegt. Nauda un lēmumu pieņemšana ir no svara. Kāds ir Komisijas viedoklis?

Guimaraes (Portugāle) pilsētas centrs – veicina tūrismu, kultūru un mazo un vidējo uzņēmumu attīstību.

Pilsētvides atjaunošanas finansēšana

Dokumentā daudz runāts par pilsētvides attīstības finansēšanas metodēm. ES fondi jau lielā mērā atbalstījuši pamatinfrastruktūru un iestāžu infrastruktūru, veicot ieguldījumus transportā, atkritumu apsaimniekošanā, izglītībā, apmācībā, informācijas tehnoloģijās un komunikāciju tīklos. Eiropas Investīciju banka (EIB) 2004. gadā izsniedza aizdevumus 3,2 miljardu euro apmērā pilsētu atjaunošanai, tostarp sociālajiem mājokļiem, un 2,3 miljardu euro apmērā pilsētas transporta projektiem.

Finansēšanas metožu izstrāde

Tomēr riska kapitāla trūkums ir galvenais faktors, kas ierobežo uzņēmējdarbības izaugsmi un jaunievedumus. Tādēļ Komisija un EIB ievieš jaunu instrumentu 2007.-2013. gadam — *Jeremie* —, kas dos iespēju uzņēmējdarbības attīstībā un mikrokreditu jomā pieredzējušiem finanšu starpniekiem aizdot kapitālu uzņēmumiem.

Valsts un privātā sektora partnerība

Valsts un privātā sektora partnerību darbības joma, finansējot lielus pilsētvides atjaunošanas projektus, ir ļoti plaša. Dokumentā sacīts, ka, par spīti dažām ar šādu par-

tnerību saistītām grūtībām, pilsētām jāizpēta šīs iespējas, jo privātais finansējums ir vajadzīgs, lai papildinātu sabiedriskos līdzekļus, un privātais sektors sniedz gan prasmes, gan resursus, taču, lai tos izmantotu efektīvi, tiem jābūt daļai no vietējās pašvaldības plašāka reģiona redzējuma.

Pilsētu pārvaldes uzlabošana

Iespējams, visnozīmīgākais principu kopums, kas iekļauts Komisijas dokumentā, attiecas uz pilsētu pārvaldību, jo īpaši rosinot pilsētu un reģionu sadarbību, integrētu pieeju pilsētu attīstībai, pilsoņu iesaistīšanu un mācīšanos no pieredzes.

Pilsētu un reģionu sadarbības veicināšana

Pilsētās darbojas daudzas un dažādas pārvaldes iestādes. Tām ir dažādi un pamatoti mērķi — transports, ekonomiskā attīstība, vides pakalpojumi, tirdzniecība, izglītība un apmācība, sociālie pakalpojumi, veselības aprūpe. To efektīva sadarbība ir ārkārtīgi nozīmīga, lai maksimāli palielinātu plašāka pilsētoreģiona attīstību, nevis sacenstos vai konfliktētu. Dokumentā uzsvērts, ka globālā ekonomikā Eiropas pilsētām vajadzīga kritiskā masa un tām jāsadarbības pēc iespējas vairāk. Pilsētu/pieliepilsētu/lauku mijiedarbība jāpārvalda labāk, lai lietotāji maksātu par sniegtajiem pakalpojumiem neatkarīgi no dzīvesvietas un lauku un pieliepilsētu lietotāji neekspluatētu pilsētu pakalpojumu sniedzējus. Tāpat jāuzlabo pilsētu profesionāļu prasmju līmenis.

Kas vissvarīgākais, Komisija apgalvo, ka dalībvalstīm un reģioniem lielāka kontrole pār struktūrfondiem attiecībā uz pilsētvides jautājumiem jānodod pilsētu rokās un jāiesaista pilsētas programmu izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā.

Integrētas pieejas pieņemšana ilgtspējīgai pilsētvides attīstībai

Dokumentā uzsvērts, ka pilsētvides attīstība ir ilgtermiņa un sarežģīts process, kam vajadzīga dažādu politikas jomu integrācija, kā arī pastāvīga dažādu partneru iesaistīšanās no valsts, privātā un sabiedriskā sektora. Tā, piemēram, bija viena no galvenajām mācībām par panākumiem, kas gūta, īstenojot *Urban* iniciatīvu pēdējā desmitgadē.

Pilsētām jānodrošina saskanīgs ilgtermiņa plāns savam reģionam, kurā integrēti ekonomiskās, sociālās un vides politikas mērķi. Tie efektīvi jāpārtrauga. Un visiem galvenajiem partneriem pilnībā jāiesaistās pilsētu programmu plānošanā, īstenošanā un novērtēšanā.

Pilsoņu līdzdalība

Ja tiek stimulētas partnerības kā tādas, jo svarīgāk ir, lai pilsētas iesaista vietējo iedzīvotāju kopienu grupas un citas NVO no vides un sociālā viedokļa ilgtspējīgas izaugsmes un darbavietu radīšanas veicināšanā pilsētās. Pilsētām jāsekmē šādu grupu rīcības veidošana, jo īpaši izmantojot e-pārvaldi. Un pilsētām jācenšas pārvarēt kultūras plaisu, kas bieži vien pastāv un kavē sadarbību starp politiķiem un birokrātiju un pilsoņu grupām.

Tikli un pieredzes apmaiņa

Eiropas pilsētās ir daudz labas prakses, uz ko balstīties. Ir ļoti svarīgi, lai pilsētas neiznieko trūcīgos resursus, no jauna izgudrojot riteni. Pilsētām maksimāli jāpalielina *Urbact* programmā un citos Eiropas un valstu tiklos gūtās pieredzes izmantošana. Par labu nāks arī tas, ka Komisija plāno pieredzes apmaiņu paplašināt, aptverot ne tikai pilsētas, kas ir *Urban* programmas dalībnieces, bet arī pilsētas visā Eiropā.

■ Kadiksas (Spānija) universitāte, jūrniecības zinību nodaļa: universitātes pilsētiņa, kas atvērta netālu no pētījumiem.

Kam jānotiek tālāk?

Diskusija par Eiropas pilsētu nākotni ir sasniegusi kritisko punktu. To nozīmē valstu un Eiropas politiskajā dienaskārtībā pēdējos gados strauji pieaugusi. Daudzu valstu valdības, Eiropas Parlaments un pilsētu un reģionālo interešu grupas visā Eiropā skaidri atzinušas pilsētu potenciālo ieguldījumu paaugstinātā ekonomiskajā konkurētspējā un sociālajā kohēzijā. Komisijas dokuments ir izšķirošs ieguldījums šajā diskusijā. Tajā apzināti daži galvenie politiskie mērķi, daži galvenie darbības principi un īpašu pasākumu kopums, kas veidos kohēzijas politikas nākotni Eiropā. Tie ir gana elastīgi, lai nodrošinātu dažādību valsts, reģionālā un vietējā līmenī. Tajā pašā laikā tie ir pietiekami konkrēti, lai palīdzētu izvēlēties stratēģijas un mehānismus nākotnē. Jau tagad dažās valstīs un pilsētās tos pazīst un izmanto vairāk nekā citās. Ir ļoti svarīgi, lai visi partneri visās dalībvalstīs tos izpētītu un, manuprāt, apstiprinātu. Kad tas būs noticis, mēs varēsim pāriet no runām pie darbiem mūsu pilsētās. Un tas ir vissvarīgākais.

Pilsētvides jautājumi - mēs visi esam iesaistīti, taču kas vada?

Jean-Marie Beaupuy, Eiropas deputāts, Reģionālās attīstības komisijas (REGI) ievēlētais loceklis, Eiropas Parlamenta intergrupas Urban-logement prezidents.

80 % no mūsu iedzīvotājiem dzīvo pilsētās un to perifērijā. Šāda cilvēku koncentrācija dabiski rada visas vajadzības (transports, mājokļi, izklaide, kultūra...) un reizē arī noved pie problēmām (drošība, bezdarbs, piesārņojums utt.). Šo daudzveidīgo problēmu risināšanai ir daudz lēmēju un darbinieku. Taču pilsonis, sastopoties ar šo notikumu un problēmu daudzveidību, ir viens – viena un tā pati persona, kura dienas gaitā sastopas ar pārvietošanās grūtībām savā kvartālā, dodoties uz darbu, un ar piesārņojumu un draudiem savai drošībai. Ir labi redzams, ka ikdienas dzīvē šīs problēmas saskarās, krustojas un nav iespējama to efektīva risināšana, ja darbojas nodalitā un nekonkrētā veidā. Tieši tāpēc es ierosinu, lai ar pilsētām saistītie jautājumi tiktu risināti ar integrētu pieeju.

Mūsdienu demokrātiskajā Eiropā sabiedriskajiem darbiniekiem ir jānodrošina saviem administrētajiem un līdzpilsoņiem savu dažādo sabiedrisko darbību koherence. Bez direktīvām un subsidijām ir nepieciešams, lai "lēmēji" strādā kopā ar mērķi saskaņot plānotos risinājumus. Lai dažādās dzīves jomas un tēmas iegūtu šādu koordināciju, es kopā ar saviem kolēģiem - Eiropas deputātiem – prasu "veiksmīgas pieredzes" apvienošanu un attīstīšanu un projektu vadītāju/ koordinātoru sistemātisku norīkošanu. Un mēs domājam, ka municipālā vara bieži, ja ne vienmēr, ir vispiemērotākā, kas varētu uzņemties šo funkciju.

Tādējādi mēs spēsim sasniegt Lisabonas un Gēteborgas mērķus, pateicoties ilgtspējīgu pilsētu kopienas veidošanai.

Eiropas Parlamenta loma Eiropas pilsētu politikā

Eiropas deputātu vidū ir daudzi, kas spēj uzņemties atbildību par mūsu pilsētām un reģioniem. Mēs pārzinām realitāti. Darbojoties Eiropas Parlamentā:

> mēs esam papildinājuši nākošā plānošanas perioda (2007-2013) struktūrfondu noteikumus pilsētu līmenī balsošanas laikā pirmajā lasījumā (2005. gada jūlijā):

- panākot tiesības uz mītnes vietu (59. pants),
- padarot nozīmīgāku tēmu "pilsētu attīstība" (36. pants),
- padarot nozīmīgāku partnerattiecību principu (10. pants),

> mēs esam izveidojuši intergrupu *Urban-logement* (skatīt pretim);

> mēs esam pieņēmuši Jean-Marie Beaupuy ziņojumu ar nosaukumu "*Pilsētu dimensija paplašināšanās kontekstā*", kas prasa konkrētas darbības un atbalstu to īstenošanā. Tālab Parlaments aicina uz:

- labāku koordināciju starp dažādiem dienestiem ikvienas Eiropas institūcijas iekšienē;
- operatīvu teritoriālo dialogu starp Eiropas Savienību un pilsētām, starp valdībām un pilsētām, un ar pilsoņiem,
- Eiropas Savienības instrumentu attīstību, lai paātrinātu veiksmīgas prakses ieviešanu,
- Integrētas urbānās politikas īstenošanu telepiskā līmenī un tematiskā līmenī,
- monitoringa un novērošanas pasākumus, lai apzinātu sasniegtos rezultātus,
- īpašu uzmanību jauniešiem, sievietēm;

> mēs rūpējamies par to, lai kohēzijas politikas 2007.-2013. gada stratēģisko vadlīniju ietvaros tiktu nodrošināts optimāls pilsētu dimensijas risinājums.

Intergrupas Urban-Logement

Intergrupas *Urban-logement* apvieno 68 visu liemeņu Eiropas deputātus, aptver 73 partnerorganizācijas un piesaista saviem darbiem pilsētas politikas profesionāļus. Tā vairākkārt ierosinājusi papildinājumus par struktūrfondu turpmākiem noteikumiem 2007.-2013. gada periodam. Tās darbībai ir vienojošs un lobējošs raksturs. Tās divi būtiskākie mērķi ir:

> Stimulēt un atbalstīt Eiropas un nacionālos atbildīgos darbiniekus, lai tiktu īstenotas efektīvākas darbības pilsētu labā;

> Nodrošināt pilsētām labvēlīgākus likumus.

Kopš savas nodibināšanās 2004. gadā grupa ļoti aktīvi veicina ņemt vērā pilsētu jautājumus visiem iesaistītajiem partneriem: gan vēlētajiem pārstāvjiem, gan lēmējiem, gan apvienībām un pilsoņiem.

Kontakti: http://www.udf-europe.net/main/deputes_page.jsp?path=/deputes/beaupeuy/&type=auparlement/070905

Kādas ir pilsētu attīstības perspektīvas?

Ar Rīgas (Latvija) lidostas pieejas uzlabošanu PHARE projekts ir veicinājis pilsētas attīstību.

Eiropas fondu jaunais plānošanas periods (2007-2013) ietvers pilsētu dimensiju.

Pilsētu attīstība jau labu laiku ir viena no lielajām problēmām, uz ko vērsta Eiropas kohēzijas politika. Kopienas iniciatīva *Urban* ir specifisks pašreizējā plānošanas perioda (2000-2006) instruments, kas paredzēts uzņēmējdarbības gara, nodarbinātības, sociālās integrācijas un fiziskās un dabiskās vides kvalitātes veicināšanai sarežģītajās pilsētu zonās.

Jau ilgu laiku lielākajā daļā struktūrfondu programmu pilsētas kopā ar to priekšpilsētām tiek uzskatītas par dzinējspēku, kas veicina izaugsmi un nodarbinātību. *Urbact* apmaiņas programma ir apliecinājusi sevi kā nozīmīgu instrumentu, ar kura palīdzību mums ir iespējams plašāk un dziļāk iepazīt pilsētu attīstības veiksmīgu pieredzi.

Pašreiz runa ir par šīs norises iekļaušanu tuvākajā plānošanas periodā (2007-2013). Sarunas par struktūrfondu jauniem noteikumiem un vadlīnijām ir noslēguma fāzē; šos dokumentus plānots pieņemt šā gada vasarā. Sekojot Komisijas ziņojumam, kura avots ir 2006. gada sākumā notikušās publiskās konsultācijas¹, tajos tiks pastiprināta pilsētu dimensija.

Lielākie uzdevumi ir ilgtermiņa attīstības sociālajā un vides jomā nodrošināšana un jauno dalībvalstu dzīves līmeņa uzlabošana. Turklāt ir svarīgi, lai kohēzijas politika atbalstītu jau pieliktās pūles ar mērķi: 1) attīstīt Lisabonas stratēģiju izaugsmes un nodarbinātības labā; 2) izveidot nopietnas partnerattiecības starp vietējā līmeņa darbiniekiem.

Lai reaģētu uz šiem izaicinājumiem, Komisija ierosina:

- pilsētu attīstības programmu pilnīgu integrāciju programmu kopējā attīstībā ar iespēju nodot kompetenci vietējiem darbiniekiem;
- veiksmīgas prakses un pieredzes apmaiņas programmas *Urbact* pastiprināšanu un paplašināšanu;
- inovatīvu finanšu instrumentu izstrādi, īpašu uzmanību pievēršot finansējuma pieejas uzlabošanai mikrouzņēmumiem.

⁽¹⁾ *Kohēzijas politika un pilsētas: pilsētu un priekšpilsētu ieguldījums izaugsmes un nodarbinātības labā reģionu iekšienē.* Eiropas Komisija, 2006.

Santakrusā (Kanāriju salas, Spānija) šis satiksmes līdzeklis kalpo par jaunās pilsētas transporta sistēmas attīstības centru.

Ar pilsētām saistītās darbības iekļaujas kopējā tendencē

Komisija vēlas padarīt nozīmīgākus pilsētu jautājumus, šajā jomā veicamās darbības iekļaujot reģionālās attīstības programmās (Vispārējie noteikumi, 7. lpp.). Pirmkārt, tas nozīmē, ka nacionālo stratēģiju struktūrām - atbilstoši vajadzībai - jāiekļauj prioritārajās tematiskajās un teritoriālajās vadlīnijās tās prioritātes, kas saistītas ar pilsētu ilgtermiņa attīstību (Vispārējie noteikumi, 25. pants 4.b).

Tāpat (un vēl aizvien atbilstoši vajadzībai) operatīvās programmās jābūt iekļautam pilsētu ilgtermiņa attīstības integrētam plānam (Vispārējie noteikumi, 36.4. un 36.5. pants). Šajā plānā vajadzētu ietvert skaidru pilsētu attīstības prioritāšu aprakstu. Praktiski tas nozīmē pilsētu jautājumu prioritāti, sastādot sarakstu ar attiecīgajām pilsētu teritorijām.

Ideālā gadījumā šo pasākumu īstenošana tiktu uzticēta vietējām vadības institūcijām un citiem vietējā līmeņa partneriem. Katrā gadījumā tiem vajadzētu būt koncepcijas izstrādes un šo darbību īstenošanas procesa partneriem.

Attiecībā uz kopējā tendencē iekļauto urbāno darbību raksturu "Urban metodi" jāturpina pielietot, cenšoties risināt dažādas teritoriju problēmas atbilstoši integrētai un globālai pieejai (ERAF noteikumu 8. pants). Tādējādi pasākumi varētu ietvert tādas darbības kā:

- fiziskās vides uzlabošana, ieskaitot pilsētas degradēto zonu labiekārtošana;
- vēsturiskā un kultūras mantojuma aizsardzība;
- uzņēmējdarbības gara un vietējās nodarbinātības veicināšana;
- sociālā attīstība;
- specifiskām iedzīvotāju grupām paredzēti pasākumi.

Līdz 15 % finansējuma varētu tikt mobilizēti Eiropas sociālā fonda tipa projektiem.

Inovativs finansējums: Jeremie un Jessica

Tiekšanās pēc izaugsmes un jaunrades ietver arī risku. Savienībai ir riska kapitāla deficīts un trūkst banku garantiju nelabvēlīgajās zonās. Lai cīnītos ar šo izaicinājumu, Eiropas Komisija un Eiropas Investīciju fonds (EIF) ir izstrādājis jaunu saistīto iniciatīvu - Jeremie. Tās mērķis ir uzlabot pieeju finansējumam jaunajiem uzņēmumiem un veicināt mazo un mikrouzņēmumu attīstību.

Jeremie būs pieejama programmu pārvaldes institūcijām. Iesaistot programmu resursus Jeremie iniciatīvā, tās gūs labumu no pieredzējušiem finanšu starpniekiem uzņēmumu attīstības un mikrokredīta jomā. Šie pilnvarotie starpnieki darbosies, ņemot vērā uzņēmumu finanšu iespējas un citas peļņas iespējas.

Jeremie veicinās izaugsmi, nodarbinātību un sociālo integrāciju Eiropas Savienības pilsētās, uz kurām attiecas struktūrfondu programmas. Kā sviras efekts gaidāms, ka pilsētas un reģioni saņems papildu finansējumu no EIB un citām finanšu institūcijām.

Jessica ir iniciatīva, kas veicina pilsētu ilgtspējīgu attīstību un ko kopīgi ir uzsākusī Eiropas Komisija, EIB un Eiropas Padomes Attīstības banka. Tās mērķis, kombinējot subsīdijas un aizdevumus, ir sekmēt finansējumu pilsētu renovācijai un attīstībai.

Jessica ietvaros pārvaldes institūcijām būs iespēja:

- daļēji vai pilnībā finansēt plašu spektru sabiedrisko/privāto partnerattiecību un projektu, kā arī citus pilsētu attīstības mērķus, kas ilgtermiņā ir spējīgi atmaksāt ieguldījumus;
- nodrošināt pilsētu attīstībai veltīto fondu vienkāršāku un elastīgāku pārvaldi;
- palielināt pilsētu attīstībai piešķirto ierobežoto resursu sviras efektu, piesaistot starptautisku finanšu institūciju, banku un privātā sektora ieguldījumus.

Atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem Svaneke, Bornholmā (Dānija): eksportam paredzētā stikla amatnieciskās ražošanas darbnīca.

Urbact programma: interese par Eiropas pilsētu apvienošanu tīklā

URBACT I (2003-2006) – pieredzes apmaiņai starp pilsētu attīstības darbiniekiem veltītā programma ir atbilde pilsētu prasībai. Līdz šim sasniegtie rezultāti liecina par labu šī pasākuma turpināšanai pēc 2006. gada.

Pēdējo piecpadsmit gadu laikā Eiropas Savienība pakāpeniski izveidojusi pamatus pilsētu politikai, kuras princips izteikts Komisijas darba dokumentā: *“Ilgtspējīga pilsētu attīstība ietver kvalitatīvus sabiedrisku pakalpojumus ar ekonomiskiem, sociāliem un vides mērķiem. Lai panāktu “ilgtspējīgas kopienas”, kas minētas Bristoles vienošanās dokumentā, ir būtiski radīt vietēja līmeņa partnerattiecības starp sabiedriskiem, privātiem un dažādu apvienību darbiniekiem, kā arī iedzīvotājiem.”*¹

Kohēzijas politikas finansētās programmas *Projets Pilot Urban* (1990-1993 un 1997-1999), *Urban I* (1994-2000) un *Urban II* (2000-2006) ir jāvušas ievērojami (216 vietas Eiropā) attīstīt integrētas pilsētu attīstības politiku. Šīs pieredzes, īpaši *Urban II* pieredzes, pozitīvie rezultāti un atziņa, ka pilsētām ir būtiska nozīme produktivitātes un nodarbinātības jomā, mudinājušas Eiropas Komisiju ierosināt ilgtspējīgas pilsētu attīstības politikas integrēšanu kohēzijas politikas pamatvirzienā 2007.-2013. gada periodā.

179 pilsētas, 375 partneri

Urbact, kas tika izveidota 2003. gada sākumā ar mērķi organizēt pieredzes apmaiņu starp pilsētām, kuras saņem līdzekļus no Kopienas iniciatīvas *Urban*, palīdzēt tām mācīties no gūtās pieredzes un plaši izplatīt šīs zināšanas, uzskatāmi atbilst vajadzībai: programmā piedalās 179 pilsētas, kuru vidū 40 % ir pilsētas ar vairāk nekā 200 000 iedzīvotāju un 33 % pilsētu ar vismaz 100 000 iedzīvotāju. Kopš 2004. gada 1. maija *Urbact* ir pieejama desmit jaunu dalībvalstu pilsētām; šobrīd tās veido trešo daļu no programmu dalībniekiem. Bez pilsētām, galvenajiem programmu dalībniekiem, *Urbact* darbībā piedalās arī reģionālās vadības institūcijas, universitātes un pat dalībvalstis. *Urbact* aptver 375 partnerus 20 tīklos un 6 tematiskajās darba grupās, kā arī darba grupās, kuras apvieno tīklus atbilstoši tēmai.

2005. gadā *Urbact* ietvaros tika noorganizēti vairāk nekā 100 darba semināri, katrs no kuriem apvienoja no 20 līdz 30 personām – vēlētus pārstāvjus, tehniskos darbiniekus, ekspertus. Vairāk nekā 3000 personu visā Eiropā tieši iesaistījās *Urbact* aktivitātēs. Programmas vietnē internetā (www.urbact.org) ir pieejami gandrīz 5000 dokumenti, atsevišķu gadījumu pētījumi, veiksmīgas prakses piemēri, pētījumu ziņojumi utt.

Ar *Urban* atbalstu atjaunotais velolaukums Vīnes (Austrija) centrā.

2006. gada februārī vietni apmeklēja 8000 interesentu, un katrs no tiem meklēja informāciju vidēji 36 lapās, ko parāda daudzu dokumentu lejupielādēšana.

Kāda mācība un kāda pievienotā vērtība pilsētām?

Tiklu un darba grupu dažādo darbu rezultātā noskaidrojās septiņas lielas tematiskās līnijas: pilsētas un jaunieši, urbānā reģenerācija, imigranti, vietējās ekonomikas attīstība, pilsoņu līdzdalība, draudi drošībai un pilsētu attīstības integrētā pieeja.

EUKN: Eiropas pilsētu politikas zināšanu apmaiņa

Eiropas Pilsētu politikas zināšanu centru tīkls (EUKN) atbalsta dalībvalstis valstu zināšanu centru tīklu izveidē pilsētu attīstībai.

Šie savstarpēji savienotie valstu tīkli atvieglo zināšanu un pieredzes apmaiņu par pilsētu jautājumiem Eiropā. Tādējādi EUKN palīdz politikiem un politikas veidotājiem mācīties no citu pieredzes. EUKN stiprina Eiropas pilsētas kā izaugsmes un nodarbinātības dzinējspēku, vienlaikus saglabājot augstus ilgtspējas un integrācijas standartus.

⁽²⁾ Kohēzijas politika un pilsētas: pilsētu un perifēriju ieguldījums reģiona ekonomiskajā izaugsme un nodarbinātībā. Eiropas Komisija, 2006. gads.

EUKN kā Eiropas iniciatīva tika uzsākta 2004. gadā, Nīderlandes ES prezidentūras laikā. Patlaban šajā tīklā spēkus apvienojušas piecpadsmit dalībvalstis, *Urbact* programma, Eiropas Komisija un *Eurocities*.

Uzsācis darbu 2005. gada aprīlī, *EUKN* tagad izveidojis decentralizētu zināšanu struktūru, kas balstīta uz centrālo meklēšanas portālu un valstu tīkliem visās līdzdalīgajās dalībvalstīs. Eiropas, valstu, reģionālie un vietējie partneri nodrošina gadījumu izpēti aprakstus, politikas dokumentus un pētniecības ziņojumus par visām galvenajām ar pilsētu politiku saistītajām tēmām. *EUKN* ir saņēmis Nīderlandes XML balvu kā visinovatīvākais tīkls.

Kopš tīmekļa vietnes atklāšanas 2005. gada oktobrī gadījumu izpēti aprakstu un pētniecības ziņojumu klāsts strauji aug. Līdz vasarai tūkstošiem dokumentu būs pieejami tiešsaistes režīmā.

EUKN sekretariāts atrodas Hāgā, Nīderlandē.

Plašāka informācija: www.eukn.org

Ilgtermiņa pilsētu attīstības integrācija kohēzijas politikas pamatvirzienā rada nepieciešamību pēc apmaiņas un refleksijas programmām, kuras izpilda Eiropas Savienības pēdējos divdesmit gados izstrādāto ilgtermiņa integrētās pilsētu attīstības koncepciju.

- > *Urbact* pasākums piesaista daudzas pilsētas, jo, izanalizējot citās vietās īstenoto pieredzi, domu apmaiņu par to problēmām un dažādos veidus, kā uz tām reaģēt, tās iegūst savā rīcībā pārdomu un salīdzināmo vielu, kas palīdz izstrādāt to politiku.
- > *Urbact* nodrošina 25 (drīzumā 27) dalībvalstu pilsētām pieredzes apmaiņas un savstarpējas palīdzības iespēju, bet vidējām pilsētām – Eiropas apmaiņas tīklu integrēšanas iespēju.
- > *Urbact* ir svarīgs līdzeklis savstarpējai apmaiņai, kas galvenokārt paredzēta politiskiem lēmumiem, tehniskiem darbiniekiem, pilsētu attīstības darbiniekiem.
- > Trīs gados *Urbact* ir kļuvis par ietvaru domu apmaiņai un refleksijai par pilsētvides problēmām ne tikai starp pilsētu lēmējinstītūcijām, bet arī starp reģionālajām valdības instītūcijām, dalībvalstīm, universitātēm un pētniekiem. Tādējādi programma veicina teritoriālu, nozaru un disciplīnu savstarpēju papildināšanos gan starp pilsētām, gan pašu pilsētu iekšienē.

- > Visbeidzot, programma ir ļāvusi izveidot Eiropas resursu centru tīklu pilsētu politikas jomā (*EUKN*, skatīt ierāmēto tekstu), kā arī darba grupu, lai paplašinātu kompetenci "ilgtspējīgu kopienu" koncepcijā (*Skills*, skatīt ierāmēto tekstu) balstītas pieejas izmantošanai.

Ieguldītie līdzekļi un pūliņi ar mērķi gūt mācību no politikas un izplatīt secinājumus un ieteikumus 2007.-2013. gada periodā tiks uzturēti un attīstīti nākamajā pilsētu pieredzes apmaiņas programmā *Urbact II*.

Kontakti: info@urbact.org

Ilgtermiņa kopienas: prasmes, kas vīziju pārvērš realitātē

Ilgtermiņu kopienu veidošanā sevišķi nozīmīga ir koordinēšana un sadarbība Eiropas līmenī prasmju pilnveides jomā.

Ministru neformālajā sanāksmē par ilgtspējīgākām kopienām Bristolē (2005. gada 6. un 7. decembrī) ministri vienojās, ka pieprasījums pēc vispārējām prasmēm aizvien pieaug, taču to trūkst. Vispārējās prasmes ietver: darbu dažādās profesijās; vispārēja skatījuma vadīšanu un īstenošanu; darbu partnerībās; projektu vadību; sarunu risināšanu un sociālo starpniecību; organizatorisko pārmaiņu pārvaldību; efektīvu kopienu pārvaldību.

Tika panākta "Bristoles vienošanās", dalībvalstīm aņemoties apmainīties ar paraugpraksi. Sanāksmē arī vienojās 2006. gada beigās Lidsā sarīkot Eiropas simpoziju "Prasmes ilgtspējīgām kopienām", lai atbalstītu ieguldījumus prasmju pilnveidošanā un zināšanu apmaiņā.

Lielbritānijas valdības izveidotā un atbalstītā organizācija – Ilgtspējīgu kopienu akadēmija (ASC) – sadarbībā ar Eiropas Pilsētu politikas zināšanu centru tīklu (*EUKN*) ir izveidojusi *Urbact* darba grupu. Darba grupa sniegs konsultācijas par simpozija izveidi, koordinēšanu un novērtēšanu un ieteikumus par turpmāko Eiropas sadarbību prasmju pilnveides jomā laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam.

Darba grupas sekretariāts atrodas Lielbritānijā, un tas atbalstīs grupu, sniedzot padomus un zināšanas par simpozija saturu. Tas nodrošinās, ka simpozijā atbilst gan atsevišķu dalībvalstu, gan Eiropas kopējām vajadzībām. Simpozija secinājumu mērķis būs vietējās un reģionālās organizācijas piesaistīt Eiropas "Prasmju pilnveides centieniem".

Plašāka informācija: <http://www.ascskills.org.uk/euskills/en/home.cfm>

Urbānā audita pilsētas

- ◆ Urbānā audita pilsētas ES 25 valstīs
◆ Urbānā audita pilsētas Bulgārijā un Rumānijā

Belgique/België 1 Antwerpen 2 Brugge 3 Bruxelles/Brussel 4 Charleroi 5 Gent 6 Liège	33 Hamburg 34 Hannover 35 Karlsruhe 36 Köln 37 Leipzig 38 Magdeburg 39 Mainz 40 Moers 41 Mönchengladbach 42 Mülheim an der Ruhr 43 München 44 Nürnberg 45 Regensburg 46 Schwerin 47 Trier 48 Weimar 49 Wiesbaden 50 Wuppertal	66 Madrid 67 Málaga 68 Murcia 69 Oviedo 70 Palma de Mallorca 71 Pamplona/Iruña 72 Santander 73 Santiago de Compostela 74 Sevilla 75 Toledo 76 Valencia 77 Valladolid 78 Vitoria/Gasteiz 79 Zaragoza	103 Poitiers 104 Reims 105 Rennes 106 Rouen 107 Saint-Denis 108 Saint-Etienne 109 Strasbourg 110 Toulouse	138 Trento 139 Trieste 140 Venezia 141 Verona	163 Tilburg 164 Utrecht	196 Ponto Delgada 197 Porto 198 Setúbal	225 Gravesham 226 Leeds 227 Leicester 228 Lincoln 229 Liverpool 230 London 231 Manchester 232 Newcastle-upon-Tyne 233 Portsmouth 234 Sheffield 235 Stevenage 236 Worcester 237 Wrexham
Česká Republika 7 Brno 8 Ostrava 9 Plzeň 10 Praha 11 Ústí nad Labem	Eesti 51 Tallinn 52 Tartu	France 80 Ajaccio 81 Amiens 82 Besançon 83 Bordeaux 84 Caen 85 Cayenne 86 Clermont-Ferrand 87 Dijon 88 Fort-de-France 89 Grenoble 90 Le Havre 91 Lille 92 Limoges 93 Lyon 94 Marseille 95 Metz 96 Montpellier 97 Nancy 98 Nantes 99 Nice 100 Orléans 101 Paris 102 Pointe-à-Pitre	Ireland 111 Cork 112 Dublin 113 Galway 114 Limerick	Kύπρος/Cypros 142 Lefkosia	Latvija 143 Liepāja 144 Rīga	Slovenija 199 Ljubljana 200 Maribor	Slovenská Republika 201 Banská Bystrica 202 Bratislava 203 Košice 204 Nitra
Danemark 12 Aalborg 13 Århus 14 København 15 Odense	Deutschland 16 Augsburg 17 Berlin 18 Bielefeld 19 Bochum 20 Bonn 21 Bremen 22 Darmstadt 23 Dortmund 24 Dresden 25 Düsseldorf 26 Erfurt 27 Essen 28 Frankfurt am Main 29 Frankfurt an der Oder 30 Freiburg im Breisgau 31 Göttingen 32 Halle an der Saale	Ελλάδα/Ellada 53 Athina 54 Ioannina 55 Iraklio 56 Kalamata 57 Kavala 58 Larissa 59 Patra 60 Thessaloniki 61 Volos	Italia 115 Ancona 116 Bari 117 Bologna 118 Cagliari 119 Campobasso 120 Caserta 121 Catania 122 Catanzaro 123 Cremona 124 Firenze 125 Genova 126 L'Aquila 127 Milano 128 Napoli 129 Palermo 130 Perugia 131 Pescara 132 Potenza 133 Reggio di Calabria 134 Roma 135 Sassari 136 Taranto 137 Torino	Lietuva 145 Kaunas 146 Panevėžys 147 Vilnius	Luxembourg (G.D.) 148 Luxembourg	Magyarország 149 Budapest 150 Miskolc 151 Nyíregyháza 152 Pécs	Malta 153 Gozo 154 Valletta
				Nederland 155 Amsterdam 156 Arnhem 157 Eindhoven 158 Enschede 159 's Gravenhage 160 Groningen 161 Heerlen 162 Rotterdam	Österreich 165 Graz 166 Linz 167 Wien	Polska 168 Białystok 169 Bydgoszcz 170 Gdańsk 171 Gorzów Wielkopolski 172 Jelenia Góra 173 Katowice 174 Kielce 175 Konin 176 Kraków 177 Łódź 178 Lublin 179 Nowy Sącz 180 Olsztyn 181 Opole 182 Poznań 183 Rzeszów 184 Suwałki 185 Szczecin 186 Toruń 187 Warszawa 188 Wrocław 189 Zielona Góra 190 Żory	Suomi/Finland 205 Helsinki/Helsingfors 206 Oulu/Uleåborg 207 Tampere/Tammerfors 208 Turku/Åbo
						Sverige 209 Göteborg 210 Jönköping 211 Malmö 212 Stockholm 213 Umeå	United Kingdom 214 Aberdeen 215 Belfast 216 Birmingham 217 Bradford 218 Bristol 219 Cambridge 220 Cardiff 221 Derry 222 Edinburgh 223 Exeter 224 Glasgow
							България/Bulgaria 238 Burgas 239 Pleven 240 Plovdiv 241 Ruse 242 Sofia 243 Varna 244 Vidin
							România 245 Alba Iulia 246 Arad 247 Bacău 248 Braila 249 București 250 Clărași 251 Cluj-Napoca 252 Craiova 253 Giurgu 254 Oradea 255 Piatra Neamț 256 Sibiu 257 Tirgu Mures 258 Timișoara

BUDAPEŠTA (UNGĀRIJA)

Izlietotā ūdens labāka pārstrāde

Kopējās izmaksas: 529 107 000 EUR

ES ieguldījums: 304 661 500 EUR

Mūsu mērķis ir bioloģiski pārstrādāt 95 % no Budapeštā (1,8 miljoni iedzīvotāju) izlietotā ūdens. Tas būs iespējams, uzbūvējot jaunu kanalizācijas tīklu un Budapeštas centra municipālās attīrīšanas rūpnīcu ar pārstrādes jaudu 350 000 m³ dienā. Tas attiecas uz 850 000 iedzīvotājiem. Projekts, kas ievērojami uzlabos Donavas ūdens kvalitāti, ietver piecas daļas: attīrīšanas stacijas celtniecību uz *Csepel* salas, izmantojot vismodernākās ūdens pārstrādes un enerģijas ekonomijas (biogāze) tehnoloģijas; attīrīšanas procesā iegūto nogulu kompostēšanas infrastruktūras radīšanu (jau da: 100 000 tonnas gadā); galvenās kanalizācijas izbūvi 6,9 km garumā uz Budas upes; kanalizācijas tīkla izveidi, savienojot galvenās sūkņēšanas stacijas ar attīrīšanas rūpnīcu; sūkņēšanas staciju modernizāciju un uzlabošanu. 65 % no kopējām izmaksām (468 710 000 euro) ir finansējis Kohēzijas fonds. Darbus paredzēts beigt 2009. gadā.

Gyula Somlai, Sabiedrisko darbu departamenta direktors, Budapeštas mērija
somlaigy@budapest.hu

VALENSA (PORTUGĀLE)

Pilsētas mantojuma prestiža celšana

Kopējās izmaksas: 2 600 000 EUR

ES ieguldījums: 1 900 000 EUR

Pilsētai pie Spānijas robežas – Valensai – pieder bagāts kultūras mantojums, kas atspoguļo Portugāles ziemeļus ar Galīciju vienojošās saiknes. Ar ERAF un *Norte* reģiona operatīvās programmas atbalstu municipālās vadības institūcijas ir uzsākušas virkni projektu, kas veltīti pilsētas vēsturiskā centra restaurācijai un prestiža celšanai. Ar pilsētu sakopšanu un pamatinfrastruktūru (kanalizācijas, autoceļu utt.) modernizēšanu Valensa cer attīstīt kultūras tūrisma, savukārt ar jaunām aktivitātēm un dzīves kvalitātes uzlabošanu – apstādināt demogrāfisko lejupslīdi.

Jorge Sobrado, CCDDR-Norte
vitor.devesa@ccdr-n.pt

CERNIKA (SLOVĒNIJA)

Militārām vajadzībām izmantotas vietas pārveidošana par biznesa zonu

Kopējās izmaksas: 3 951 000 EUR

ES ieguldījums: 2 598 573 EUR

Ar ERAF atbalstu *Cernika* pilsēta izveidojusi biznesa zonu vietā, ko kādreiz militārām vajadzībām izmantoja Dienvidslāvijas armija. Projekta pirmā fāze noslēdzās 2005. gada novembrī. Tās gaitā tika nojauktas kazarmas, nolīdzināts laukums, vieta apgādāta ar komunikācijām (piebraucamo ceļu, ūdens padevi, kanalizāciju, apgaismojumu utt.), aprikojot to ar visām uzņēmumu celtniecībai nepieciešamajām infrastruktūrām (augsts elektriskais spriegums, interneta kabeli utt.). 11 000 m³ lielā vieta ir gatava, lai par saprātīgām cenām tur varētu iegūt lauku biroju, darbnīcu un citu ēku celtniecībai. Projekts iekļaujas *Notranjsko Kraška* reģiona attīstības stratēģijā.

Franc Lenarcic, *Vides un teritorijas labiekārtošanas ministrija*

Franc.Lenarcic@gov.si

AMSTERDAMA (NĪDERLANDE)

ArenA – partnerattiecības nodarbinātības veicināšanai

Kopējās izmaksas: 650 000 EUR

ES ieguldījums: 325 000 EUR

Araena Stadium atklāšana 1996. gadā nav radījusi ilgtermiņa darbavietas, uz ko iepriekš cerēja Amsterdamas dienvidaustrumu rajonā *Zuid-Oost*. Tālab pēc pilsētas iniciatīvas tika nodibinātas partnerattiecības nodarbinātības veicināšanai, apvienojot visus vietējos spēkus: sabiedriskās institūcijas, uzņēmējus, profesionālās organizācijas, izglītības institūcijas, apvienības utt. 80 vienības piedalās *ArenA Initiatief*, kas apvieno tiklā visus vietējos sociālekonomiskos darbiniekus nodarbinātības un apmācības nodrošināšanai. Psiholoģiski tas arī nozīmēja mazināt plaisu starp austrumiem (kur cilvēki dzīvo) un rietumiem (kur viņi strādā). Šim pasākumam ir panākumi: *ArenA* ir ievērojami samazinājusi bezdarbu *Zuidoost* rajonā. Laikā no 1996. gada līdz 2003. gadam darba meklētāju skaits sarucis no 15 000 līdz 5 000.

Peter Aben, *Ekonomikas lietas, Amsterdamā, Zuidoost*
p.aben@zuidoost.amsterdam.nl

SPĀNIJA

Hihonas Urban projekta spēks ir integrācija

Blanca Cañal García, programmas Urban II Hihona (Astūrija) direktore

“Perifērs rūpnieciskais rajons krīzē” – tāds nosaukums labi atbilst *Urban* darbību zonai Hihonā. Programmas izstrādāšanas brīdī šajā zonā bija 26 519 iedzīvotāji jeb 10 % no Hihonas kopējā iedzīvotāju skaita. Zona atrodas pilsētas rietumu daļā un ietver vairākus rajonus: *Jove* (kuras daži kvartāli, piemēram, *El Muselín*, *Portuarios* un *Pescadores* stiepjas līdz jūrai), *Tremañes* (zona rūpnieciskiem mērķiem) un pa daļai *Calzada* un *Natahoyo* kvartālus, blīvi apdzīvotas teritorijas, kur pēc vairāku lielu uzņēmumu slēgšanas atrodas neizmantotas rūpnīcas. Visā *Urban* zonā dzīvojamā telpa atrodas cieši blakus intensīvai rūpnieciskai darbībai un lielām transporta infrastruktūrām: tur atrodas *Musel* osta un šos kvartālus šķērso daudzas dzelzceļa līnijas. Bezdarbs un sociālās problēmas *Urban* zonā ir nopietnākas nekā citās pilsētas daļās.

Hihonas pilsētas īstenoto projektu *Urban* ir līdzfinansējis ERAF, piešķirot 75 % no kopējām izmaksām 14,2 miljonu euro apmērā, kas sadalītas atbilstoši piecām prioritārām vadlīnijām: pamesto vietu atgūšana un zemes gabalu sadalīšana pārdošanai pa daļām; ekonomiskās struktūras uzlabošana; nelabvēlīgo iedzīvotāju integrēšana; atkritumu pārstrāde; jauno tehnoloģiju attīstīšana.

Lai pārvērstu šīs prioritātes darbībā, ir ievēroti daži pamatprincipi, kas rada sviras efektu un pievienoto vērtību, proti, integrēta pieeja un meklējumi pēc sinerģijas ar citām sabiedriskām un privātām aktivitātēm. Minēto var ilustrēt ar diviem piemēriem.

“Tīrības punkts” Hihonā.

“Tīrības punkts”

Sākumā bija plānots ierīkot “Tīrības punktu” (konteineru vieta šķirotai mājāsaimniecības atkritumu vākšanai) uz brīva laukuma, kas atrodas aiz dzelzceļa līnijas. Diemžēl iedzīvotāji bija pret šādas vietas ierīkošanu savā kvartālā. Iekļaujot šo darbību programmā *Urban*, radās iespēja viegli ieinteresēt lielu iedzīvotāju daļu, sarīkojot vairākus

informācijas seansus par atkritumu šķirotu vākšanu, kuri tika organizēti apmācību centros, jauniesu centros, vecu ļaužu klubos, telecentros utt. Turklāt četrpadsmit vietējās apvienības kopīgi sarīkoja šai tēmai veltītu izstādi. Ir aprēķināts, ka šajā piecu dienu ilgušajā pasākumā piedalījās vairāk nekā 800 personu. Šodien “Tīrības punkts” ir vieta, ar ko iedzīvotāji lepojas. Tā atrodas *Urban* zonas strādnieku kvartālā, netālu no skolu iestādēm, veselības centra un nozīmīga sporta kompleksa, kur arī sniedz ar vidi saistītus padomus. Vēl jāatzīmē, ka visas *Urban* darbības pavada ieinteresēšana par enerģijas ekonomiju, mājāsaimniecības atkritumu kontroli un tamlīdzīgiem jautājumiem.

Partnerattiecības ar uzņēmumiem

Urban zona ietver pilsētas visienākās un vissliktāk apriktās rūpniecības zonas. Šīs vietas ir *Urban* darbības mērķis. Uzsāktajā nolaisto zemju sadalīšanas darbā ir mobilizētas trīs biznesa zonās izvietotu uzņēmumu apvienības. Neizmantotās rūpnīcas un pamestie zemes gabali bieži ir tikusi nelegāli izmantoti, tie ir pārveidoti par autostāvvietām vai pašlaik tiek apbūvēti. Pasākumā ir iesaistītas divas apvienības (*ADIF* un *FEVE*), kuru dzelzceļa līnijas šķērso šīs vietas. Līdz ar to, pamatojoties uz šīs darbības pozitīvajiem rezultātiem, ir bijis daudz vieglāk parādīt uzņēmumiem, lielākoties ļoti maziem uzņēmumiem, citas – ar vides vai jauno tehnoloģiju attīstību saistītas – darbības iespējas. Tā viena no uzņēmumu asociācijām ir uzsākusi apmēram 100 koku stādīšanu savā biznesa zonā. Cituviet kāds uzņēmums nesen ir saņēmis atļauju, lai izveidotu vietnes tīmekli 150 *Urban* zonas uzņēmumiem. Rezultātā tas ir gatavs apmācīt šajā zonā dzīvojošos jauniesus, turklāt vismaz seši no viņiem tiks pieņemti darbā.

Es domāju, ka ar desmit gadu pieredzi šāda tipa projektu attīstībā varu apgalvot: šīs integrētās programmas, koncentrējoties uz precīzi noteiktām zonām un aicinot plaši iesaistīties vietējos darbiniekus, ir kaut kas vairāk nekā vienkārša budžeta izpilde – tās pilsoņiem nodrošina labāku pārredzamību un lielāku pievienoto vērtību nekā gadījumā, ja tās īstenotu dažādi speciāli dienesti atsevišķi, bez īstas koordinācijas un integrācijas.

Plašāka informācija: www.gijon.es

Urban II darbībā Leipcigā un Dortmundē (Vācija)

Atdzimstošie rajoni

12 vācu *Urban II* programmas tiek kombinētas ar Eiropas fondu un cita veida atbalstu attīstībai, ko sniegusi Federālā valsts, zemes un pilsētas. Ar savu integrēto un inovatīvo pieeju tās atgriež pievilcību un dinamismu pilsētu rajoniem, kā arī lepnumu un cerību to iedzīvotājiem. Leipcigas un Dortmundes piemēri.

Šī milzīgā slieka, vitalitātes simbols, piestiprināta pie nama, kurā darbojas Wege e.V, bērnu ar psiholoģiska rakstura sarežģījumiem vecāku apvienība, ko atbalsta Urban Leipcigā.

Karstens Gerkens, pilsētas attīstības vadītājs Leipcigā, rāda fotoattēlu ar mazu meitenīti, kura ģērbusies viņai parāk lielā mētelī: *“Mums pilsētas attīstība nozīmē censties pielāgot ļoti dārgo, bet pārāk lielo mēteli augošam ķermenim.”*

Tēls ir iespaidīgs – Leipciga tiešām ir piemērs tai pašai *“shrinking city”*¹⁾ jeb “pilsētai, kas samazinājusies”. Lielākā pilsētas kopa pēc Berlīnes ir piedzīvojuši iedzīvotāju skaita samazināšanos: no 750 000 iedzīvotāju 30. gados tās iedzīvotāju skaits sarucis līdz 493 000 iedzīvotāju 2000. gadā, un kopš tā brīža audzis un šobrīd sasniedz 500 000 iedzīvotāju. Taču tieši laikā no 1990. līdz 2000. gadam Leipciga zaudēja 100 000 iedzīvotāju. Šis masveida aizplūšanas iemesli ir vairāki: ļoti zemais dzimstības līmenis izskaidro 25 000 indivīdu deficitu; līdz ar atkalapvienošanos Leipciga zaudēja 60 000 darbavietu rūpniecībā; un 25 000 iedzīvotāju devās peļņā uz Vācijas rietumiem. Tajā pašā laikā mazas mājas īpašuma savaldzināti (šāds īpašums bija grūti iegūs-

tams Austrumvācijas režīmā), 50 000 leipcigiešu pameta pilsētu un apmetās piepilsētās vai tuvajos laukos.

Rezultāts: daudz tukšu māju, 60 000 brīvu dzīvokļu un novājinājusies pilsētas struktūra. Dažu rajonu lielākajās ielās katra ceturtā daudzdzīvokļu māja ir tukša. Taču iesaids atšķiras no krīzes piemeklētas rūpniecības pilsētas iesaids, kur degradējies ir viss rajons kopumā: Leipcigā daudzstāvu nami uzpostīti, jo blakus pamestajām mājām ar nolaistām fasādēm slejas tikko restaurētas ēkas. Un to ir skumji redzēt, jo ļoti bieži tās ir skaistas *Gründerzeit* stila daudzstāvu mājas, kas celtas pilsētas uzplaukuma un intensīvas attīstības periodā, ko Vācija pieredzēja laikā no 1870. līdz 1914. gadam. Programmas *Urban II “Leipziger Westen”*, kas tiek īstenota četros pilsētas rietumu rajonos (8 km², 32 000 iedzīvotāju), galamērķis ir ļoti vienkāršs: *“Nosargāt pilsētas iedzīvotājus un piesaistīt citus,”* rezumē programmas vadītājs Norberts Raške.

¹⁾ Leipciga un tai kaimiņos esošā Halle ir daļa no *Shrinking Cities* tīkla (<http://www.shrinkingcities.com/>), projekta, kuru no 2002. līdz 2006. gadam vada *Kulturstiftung des Bundes* (Federālais Kultūras fonds) un kas apvieno arhitektus, zinātniekus un māksliniekus darbiem, kas notiek arī Detroitā (ASV), Ivanovā (Krievija), Mančesterā un Liverpūlē (Lielbritānija).

Īpašuma... un darbavietu iespēja

“Austrumos cilvēkiem pieder ļoti niecīgs mantojums. Daudzi vēlas īpašumu, taču viņiem nav līdzekļu, lai nopirktu un atjaunotu daudzstāvu namu,” skaidro Kristofs Šefens, kas darbojas daudzstāvu namu sabiedriskajā aģentūrā *Immothek*, kura saņēmusi atbalstu no *Urban* un Leipčigas pilsētas. *“Mūsu uzdevums ir ar brīvprātīgu arhitektu palīdzību sameklēt pieejamos, atjaunojamos daudzstāvu namus par saprātīgām cenām un piedāvāt tos ģimenēm, kas vēlas pirkt mājokli. Mēs apvienojam šos potenciālos pircējus – vidēji sešus saimniekus uz vienu daudzstāvu namu –, lai viņi iepazīstas un redz, cik labi viņi savā starpā saprotas, lai kopā nopirktu daudzstāvu namu kā kopīpašumu.”* Laikā no 2000. gada līdz 2005. gadam 212 mājas tādējādi ir atradušas pircējus par pašizmaksas cenu. Leipčiga ir pirmā Vācijas pilsēta, kas atbalsta šāda tipa darbību, kuras modeli bija iespējams izstrādāt, pateicoties *Urban* subsidijām 500 000 euro apmērā. Domājams, ka šī darbība pilsētai kopumā ir devusi 40 miljonus euro lielas investīcijas un apmēram 200 jaunas darbavietas.

Henriettepark, Urban zonas centrā Leipčigā, darbojas Zaļā brigāde.

Rajonos, kur bezdarba līmenis pārsniedz 20 %, nodarbinātība acīmredzami ir Leipčigas *Urban* programmas lielākā prioritāte: 8 miljoni euro, tas ir, 40 % budžeta, ir veltīti pasākumam “Ekonomika un nodarbinātība”, kur klasiskais uzņēmēju atbalsts (padoms, aprīkojuma nodošana rīcībā, apvienošana tiklā utt.) kombinēts ar īpašu (jauniešiem, sievietēm, imigrantiem paredzētu), inovatīvu (skolu uzņēmumi, ideju birža utml.) apmācību. 2001.-2004. gada periodā, pateicoties *Urban Leipziger Westen*, tika izveidotas un uzturētas 430 darbavietas, 80 personas saņēma kvalificētu apmācību un vairāk nekā 800 jaunieši piedalījās intensīvā kursā par uzņēmuma izveidošanu. *“2002. gada maijā mēs sākām no nekā,”* stāsta Franks Bastens, Inovācijas un uzņēmējdarbības centra *Freie WirtschaftsFörderung* (Atbalsts brīvai uzņēmējdarbībai) padomnieks. *“Šobrīd, 2006. gada februārī, mēs esam snieguši atbalstu 147 mazajiem uzņēmumiem ar 353 darbavietām. Nozaru sadale raksturo Urban zonas ekonomisko struktūru, bet arī mūsu prioritātes: 69 uzņēmumu pakalpojumu uzņēmumi, 28 amatnieki, 23 veikali, 14 viesnīcu iestādes un 13 uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus privātpersonām. Pirmkārt mēs atbalstām aktivitātes, kas saistītas ar Leipčigas specialitātēm: informātiku un automobiļu ražošanu.”*

Piesaistīt pilsētai jaunus iedzīvotājus nozīmē arī kvartālu sakopšanu. *Urban* atbalsta pasākumu “Pilsētvides kvalitāte” ar apmēram 7,3 miljoniem euro. Dažādu finansējumu kombinēšana deva iespēju sakopt *Karl-Heine* kanālu un kādreizējās rūpniecībā izmantotās vietas pārveidot zaļajās zonās, kā arī veikt nemateriālus pasākumus, piemēram, izveidot radošu zemes aizdevuma sistēmu: Leipčigā ir ne tikai daudz neizmantotu rūpnīcu, daudz vairāk ir mazu, brīvu zemes gabalu, kas prasa tikai attīrīšanu un krūmu izciršanu, lai pārvērstos dārzā vai rotaļlaukumā. *“Mēs iepazīstinām īpašnieku ar personu vai organizāciju, kas vēlas izmantot attiecīgo zemi, un pūlamies panākt, lai viņi noslēdz bezmaksas aizdevuma vienošanos vai pagaidu nomas līgumu,”* paskaidro Tobiass Habermans, viens no diviem *Urban* zonas “kvartāla vadītājiem”. *“Visi ir ieguvēji, un tādējādi tiek atdzīvīnātas daudzas pilsētas atmirušās vietas. Mēs pielietojam to pašu principu arī dažiem tukšiem veikalniem, kas atrodas pie lielām artērijām - īpašnieku aizdoti, tie var kalpot speciālu kultūras pasākumu (svētku, izstāžu) organizēšanai vai kļūt par pastāvīgām tikšanās vietām jauniešiem, apvienībām...”*

Entuziasms

Pēc Vācijas Urbānistikas institūta (*Deutsches Institut für Urbanistik, DIFU*) pētījuma apmēram 20 miljoni euro no *Urban Leipziger Westen* budžeta ir ģenerējuši 280 miljonus “privātos” euro. *“Tas, protams, ir lielisks rezultāts,”* konstatē Bertrams Plāte, programmas sociālo projektu koordinators, *“taču, manuprāt, vēl svarīgāk ir tas, ka mēs esam atguvuši savos kvartālos entuziasmu, kas dominēja dzelzs priekš kara krišanas brīdī, bet līdz ar rekonstrukcijas skarbo realitāti mazinājās.”*

Šis entuziasms un atkal atrastais lepnums ir sastopams arī reģionā, kas atrodas tālu no Leipčigas un kam nav nācies piedzīvot tikko izklāstīto vēsturi, jo tas ir Rietumvācijā. Dortmundē (590 000 iedzīvotāju) Rūras baseina austrumos turpina savu pārvērtību no metalurģijas pilsētas par augsto tehnoloģiju metropoli. Šis pasākums ir krietni attīstījies, taču diemžēl visas pilsētas daļas negūst labumu no šīs pārvērtības: *Nordstadt*, uz ziemeļiem no pilsētas centra, ir zaudējusi daudz darbavietu, proti, uzreiz divus tūkstošus darbavietu pēc tēraudlīšanas rūpnīcas slēgšanas. Turklāt 40 % no 54 000 *Nordstadt* iedzīvotājiem ir ieceļotāju izcelsmes, ar darba vietu zaudējumiem rūpniecībā īpaši novājināta iedzīvotāju grupa, tāpēc šis rajons tika izraudzīts programmas *Urban II* 28,8 miljonu euro finansējumam, no kura 10 miljoni ir no Eiropas avotiem. 29 izvēlēto projektu vidusposma bilance: *“16 jauni uzņēmumi un 200 jaunizveidotas darbavietas, 2 300 personas, kas saņēmušas apmācību, 2 500 nodibināti kontakti ar vietējiem uzņēmumiem un jūtama noziedzības samazināšana,”* ziņo programmas direktors Ralfs Apels, vienlaikus arī uzsverot, ka *“rajona neatgriezeniskā dinamika ir attīstījusies līdz ar Urban.”*

Ja apmeklētāju iespaido *Fredebaumpark* uzceltais pasaulē vislielākais vīgvams, iespējams, *Nordmarkt* ir vissimboliskākā daļa no *Nordstadt* īstenotās stratēģijas un sasniegtajiem rezultātiem Dortmundē ar *Urban* atbalstu. Vieta, kas šobrīd ir skaists tirgus laukums un reizē burvīga zaļā zona blīvi apdzīvotā kvartāla vidū, vēl 2002. gadā bija visnožēlojamākā vieta, kur pulcējās alkoholiķi, heroīna lietotāji un prostitūtas. Nedaudz vairāk nekā 1,1 mil-

jons euro no *Urban* fonda ļāva ne tikai sakopt šo vietu, bet arī to uzturēt un iedrošināt uzsākt "vides aģentu" mērķa īstenošanu. Tās ir 18 amatpersonas, kas iesaistītas federālajā darba programmā, lai rūpētos par tīrību, drošību un pat par viesmīlību *Nordmarkt* ielās un laukumos. "Tie ir vienkārši, taču ļoti simboliski uzdevumi – palūgt cilvēkiem mest atkritumus tvertnēs vai palīdzēt skolniekiem šķērsot ielu, kas atgriež vērtību seniem, kādreiz aizmirstiem tikumiem un rada sociālu saikni," paskaidro Bernds Aksmans, projekta vadītājs Sociālās iekļaušanās organizācijā *Grünbau GmbH*, kuras pārraudzībā ir šis uzdevums.

Epizode no fasādes krāsošanas darbiem, kas veikti *Urban* kvartālā ajaunošanas akcijas ietvaros Dortmundē.

Sociālā pilsēta

"Mēs cenšamies vērst cilvēku skatus augšup," stāsta Helga Bekmane. "Uzlabot tēlu, kas viņiem ir pašiem par sevi un savu rajonu, pārliecināt viņus, ka glāze ir nevis pustukša, bet drīzāk puspilna un ka to iespējams piepildīt. Mēs organizējam dažādu veidu pasākumus, svētkus, ideju konkursus... Tas rada projektus un padara rajonu saistošu un pievilcīgu, neprasot lielas izmaksas." Helga un viņas kolēģis *Martin Gansau* ir divi *Nordmarkt* "rajona biroja" atbildīgie darbinieki. *Nordstadt* daļā tādu ir trīs. Viņi ir saskarsmes veicinātāji starp iedzīvotājiem un sabiedrisko varu, "reizē starpnieki, palīgi un rosinātāji," precizē Martins. "Mēs tieši nekārtojam problēmas, mēs neaizstājam administrāciju, mēs tikai palīdzam cilvēkiem, kuri ar mums sazinās, atrast viņiem nepieciešamo sarunu biedru."

Šis "*Quartiersmanagement*" jeb "kvartāla vadība" ir būtisks pilsētvides attīstības instruments Vācijā. Tas ir koncepta *Soziale Stadt* (Sociālā pilsēta) pamatā, un Ziemeļreina–Vestfāle – zeme, kur atrodas Dortmundē, – ir tā aizsācēja. Reģionālā programma *Stadtteile mit besonderem Erneuerungsbedarf* (rajoni ar īpašu renovācijas nepieciešamību), uzsākta 1993. gadā, bija pirmā Vācijas programma, kas darbojās, izmantojot transversālu pieeju. Runa ir par pievēršanos pilsētas pagrimumam, ko izraisīja ogļraktuvi un melnās metalurģijas izzušana Rūras baseinā. 1998. gadā šīs programmas veiksmīgā pieredze mudināja federālo valdību pieņemt to un 1999. gadā piedāvāt šo programmu

ar nosaukumu *Bund-Länder-Programm Soziale Stadt* (Sociālās pilsētas federālā–reģionālā programma) 16 Vācijas zemēm.

Sekojojot *Urban* iniciatīvas paraugam, kas to pa daļai iedvesmojis, programma *Soziale Stadt* nostiprina teritoriālu un integrētu pieeju visnelabvēlīgāko rajonu pārkvalifikācijā. "Tādu programmu kā *Soziale Stadt* vai *Urban* lielā pievienotā vērtība," apgalvo Karls Jaspers, Celtniecības un zemes mobilitātes ministrijas *Urban* koordinators, "ir tas, ka tās veicina iedzīvotāju piedalīšanos projektos. Šī piedalīšanās ietver divas priekšrocības: vispirms, tiek gūts labums no iedzīvotāju personiskās pieredzes, lai labāk adaptētu projektus un padarītu tos ilgtspējīgākus. Otrkārt, projektu radītā dinamika ļauj izveidot sociālas struktūras, kas ilgtermiņā stabilizē rajonu. Un, visbeidzot, tiek no jauna definēta sabiedriskās varas loma: valsts, kas asistē, atbalsta savus pilsoņus grūtībās, kļūst par valsti, kas atbrīvo endogēnu potenciālu, ļaujot cilvēkiem palīdzēt pašiem sev. Tas mazliet izklausās pēc "palīdzī sev un *URBAN* tev palīdzēs".

Taču, citējot Karlu Jasperu, *Urban* ir tikai necīga urbānās darbības daļa Ziemeļreinas–Vestfāles reģionā: arī pašreizējā 2. mērķa programma (apmēram 2 miljardi euro) darbojas lielākoties pilsētu teritorijās un ik gadu investē šajā reģionā, kam ir visattīstītākā reģionālā ekonomika Eiropā un kas ir visapdzīvotākā un industrializētākā Vācijas zeme, 150 miljonus euro pilsētu attīstībai; šī summa ir sadalīta starp programmu *Soziale Stadt* (40 miljoni), urbānās pārveides programmu *Stadtumbau* (30 miljoni) un dažādiem citiem pasākumiem mazo un vidējo pilsētu labā (80 miljoni).

Kopējā tendence

Struktūrfondu finansētājā pilsētu attīstības pārvaldes jomā Ziemeļreina–Vestfāle iztēlojas arī nākotnē. Atzīmēšanas vērts ir tas, ka šīs zemes piecu lielāko pilsētu mēri ir Eiropas programmu novērošanas komitejas sastāvā, taču bez hegemonijas, bez lielākām priekšrocībām kā citiem partneriem, piemēram, tirdzniecības palātai.

Viens no programmas *Soziale Stadt* izgudrotājiem un attīstītājiem *Ullrich Sierau* ir Dortmundes pilsētas urbānisma vadītāja palīgs. Kādreizējais apvienības vadītājs Zemes pilsētu attīstības ministrijā izsaka viedokli, kam, šķiet, piekristu liels skaits reģionālās attīstības darbinieku: "Mēs esam labvēlīgi Lisabonas stratēģijas principiem: ir jāveicina konkurētspēja, inovācija, zināšanas, cilvēkresursu apmācība... Bet es joprojām ticu sociālās pilsētas principiem: nevienam nevajag atstāt ceļa malā. Ir nepieciešams līdzsvars. Katrā ziņā kapitāls neplūdis tur, kur nebūs atrisinātas sociālās problēmas."

Plašāka informācija:

www.urban-leipzig.de

www.urban.dortmund.de

Vācijas–Austrijas *Urban* tīkls piedāvā lielus resursus pilsētu attīstības jomā ne tikai abās iesaistītajās valstīs, bet arī Eiropas mērogā.

Deutsch-Österreichisches URBAN-Netzwerk
47–51 rue du Luxembourg, B-1050 Bruxelles

Tālrunis: +32 (0)2 550 16 10; Fakss: +32 (0)2 503 56 06

c.huttenloher@deutscher-verband.org

HAVRA (FRANCIJA)

Pilsētas parka izveide

Kopējās izmaksas: 9 343 413 EUR
ES ieguldījums: 2 472 721 EUR

Havras programmas *Urban II* vadošais projekts ir pilsētas parka izveide starp pilsētu un ostu. Tas nozīmē atpūtas un pastaigu vietas izveidošanu *Saint-Nicolas* rajona iedzīvotājiem, šī rajona savienošanu ar pilsētas centru un tā tēla pārveidošanu, iesaistot iedzīvotājus un investētājus. Parka ierīkošana balstās uz vietas īpašo raksturu, ko nosaka jūras baseina un ostas aktivitāšu klātbūtne, jūras un pilsētas centra tuvums... Specifisks apgaismojums izceļ vietu, īpaši baseinus. Tiks uzcelts tilts, kas ved uz pilsētas parka centru, tādējādi *Saint Nicolas* rajons kļūs atvērtāks, un šī viesmīlīgā vieta iegūs starpnovadu raksturu.

Ouahid Dorbane, Havras dienvidu kvartālu attīstības pārstāvis

Ouahid.Dorbane@ville-lehavre.fr

BRISTOLE (LIELBRITĀNIJA)

Nelabvēlīgo jauniešu integrēšana

Kopējās izmaksas: 342 575 EUR
ES ieguldījums: 169 938 EUR

Integrēšanas projekts *'Just CHIL' (Just Children Helping Inclusion by Listening / Bērni, kam palīdz integrēties ar klausīšanos)* ir inovatīva atbilde nelabvēlīgiem jauniešiem, kam ir grūtības mācībās un uzvedībā. Vietējs pētījums parādīja, ka šai grupai pastāv lielāks risks tikt izslēgtai no skolas un pieņemt asociālas, pat varmācīgas, uzvedības veidus, turklāt viņu vajadzības ir pārāk sarežģītas, lai tās spētu atrisināt konvencionālā skolas sistēma. Projekts attiecas uz visgrūtāk audzināmajiem jauniešiem. Tas izmanto izglītojošu pieeju, kas centrēta uz individu un viņa spējām, lai attīstītu jaunieša spējas iepazīt un mainīt savu uzvedību. Mācību kurss ietver reakciju uz dusmām, pārrunas, konfliktu risinājumu, pilsonību – kompetenci, ko dalībnieki varēs izmantot savā ikdienā. Projekts ir guvis iespaidīgus panākumus: 60 jaunieši, kas pabeiguši apmācību, līdz šim parādījuši lielu progresu savā uzvedībā, skolas apmeklēšanā un ceļā uz profesijas iegūšanu. Kāda jauna sievietē ir saņēmusi Princeses Diānas piemiņas balvu, kas ir atklātinājums par sabiedrisko darbu, četri jaunieši ir pievienojušies *Urban* programmas vadības grupai, vēl citi aktīvi darbojas dažādās apvienībās.

Steve Morris, Dienvidbristolē programmas *URBAN II* direktors

s_morris@bristol-city.gov.uk

www.southbristolurban2.co.uk

SAMBREVILLE (BEĻĢIJA)

Apmācība ēku atjaunošanā

Kopējās izmaksas: 202 057 EUR
ES ieguldījums: 101 028 EUR

Šī projekta mērķis ir ļaut nelabvēlīgā situācijā nokļuvušām personām – galvenokārt vīriešiem – atkal iekļauties sociālā vidē, kā arī apmācību beigās saņemt sertifikātu dažādās celtniecības un atjaunošanas nozarēs (mūrniecībā, griestu apmešanā, krāsošanā, elektriķa specialitātē...). Pateicoties šim sertifikātam, viņiem ir iespēja atrast darbu celtniecības nozarē vai pievērsties citām kvalificētajām apmācībām. Projekta galamērķis ir apmācīt 60 personas, un katra no tām saņem 820 apmācību stundas. Kas attiecas uz nodarbinātību, 30 personām būs iespēja tūlīt atrast nodarbošanos. Vienlaikus tas nozīmē sniegt iespēju apmācāmajiem dot savu ieguldījumu vietējā mantojuma atjaunošanā. Šīs mācības ir devušas iespēju atjaunot divas kvartāla mājas, kā arī vienu daudzstāvu ēku.

Philippe Lhomme un **Laurent Warnon**, *Urban tehnikās palīdzības vienība, Sambreville pašvaldība*
urban@commune.sambreville.be

DUBLINA (ĪRIJA)

Kad iedzīvotāji atjauno savu vidi

Kopējās izmaksas: 505 437 EUR
ES ieguldījums: 233 120 EUR

Ballyfermot rajonā Dublinā ir daudz brīvu zemes gabalu, kas kļuvuši par tādu kā "neitrālo joslu" un izskatās ļoti neestētiski. 2002. gadā tika uzsākts projekts *Urban*, lai iedrošinātu iedzīvotājus ķerties pie šo vietu atjaunošanas. Finansiālā atbalsta summa bija pakārtota, ņemot vērā vairākus nosacījumus: projektiem vajadzēja būt ilgtermiņa, izstrādātiem pēc konsultācijām ar kvartāla iedzīvotājiem, bāzētiem uz brīvprātīgumu, to mērķim bija jābūt vides labiekārtošanai un aizsardzībai. Tādējādi visus projektus izstrādāja, īstenoja un uzturēja vietējie iedzīvotāji. Pašreiz tiek veikts neatkarīgs vērtējums, taču jau tagad iespējams konstatēt, ka programma ir sniegusi piederības sajūtu rajonam un devusi ieguldījumu iedzīvotāju mobilizēšanā vietējo problēmu risināšanā. Ir izveidojušās ļoti pozitīvas attiecības starp kaimiņiem, samazinājies vandālisma aktu skaits, un iedzīvotājiem ir dota iespēja savā dzīves vidē justies kā īpašniekiem.

Caitriona Ryan, Programmas *Urban Ballyfermot* direktore
Caitriona@urbanbl.ie
www.urbanbl.ie

ZVIEDRIJA

Jalla, Jalla – ieguldījums sociālajā integrācijā:

Susan Runsten, Urban II Gēteborgas programmas koordinatore

Gēteborga atrodas Zviedrijas rietumu krastā. Ar 485 000 iedzīvotāju tā ir valsts otrā lielākā pilsēta. Pēdējo desmitgažu laikā Gēteborga piedzīvojusi nozīmīgas strukturālas pārmaiņas. No pilsētas, kas galvenokārt balstījās uz rūpniecību, ostām un kuģu būvētavām, tā pārtapusi pilsētā ar daudzveidīgāku ekonomiku, kas ietver arī IKT nozari, tūrismu un biomedicīnu.

Tagad Gēteborga ir plaukstoša un augoša pilsēta. Tomēr tai ir arī vairākas nopietnas problēmas. Šīs problēmas galvenokārt saistītas ar sociālo atstumtību, ko radījusi bēgļu un to radinieku ieplūšana 1980. un 1990. gados. Tāpat pastāv lielas demogrāfiskas atšķirības un nevienlīdzība starp dažādām pilsētas daļām. Patlaban 20 % Gēteborgas iedzīvotāju dzimuši ārvalstīs. Imigranti lielākoties dzīvo Gēteborgas ziemeļaustrumu daļā, kur bezdarba līmenis ir augsts, bet izglītības līmenis — zems. Kad Gēteborga iesaistījās *Urban II* programmā, tika noteikts, ka viena no galvenajām ieguldījumu jomām būs cilvēkresursu izmantošana šajā apkaimē, galveno uzmanību pievēršot izglītībai un nodarbinātībai.

Viens no projektiem, kas saņēmis *Urban II* programmas finansējumu, ir *Jalla, Jalla* (Sarauj! Sarauj!). Projektu *Jalla, Jalla* pārvalda *Medborgarskolan* (pieaugušo izglītības asociācija) sadarbībā ar Zviedrijas Nodarbinātības dienestu un vietējo futbola klubu ar nosaukumu *GAIS*. Projekta mērķis ir palīdzēt atrast darbu imigrantiem, kas ilgstoši bijuši bez darba. To īsteno, veicot zviedru valodas un datorzinību apmācību apvienojumā ar sabiedriskām attiecībām un praktisku pilsonisko izglītību NVO vidē.

Kopīga interešu joma ir futbols, un *GAIS* sniedz iespēju apmeklēt futbola spēles, kā arī spēlēt futbolu un dibināt sakarus ar sponsoruzņēmumiem. Ar Zviedrijas Nodarbinātības dienesta atbalstu projektam piesaistītas vairākas darbavietas, kas vēlas pieņemt jaunus darbiniekus. Šī unikālā kombinācija — pieaugušo izglītība, brīvā laika pasākumi un sakaru veidošana ar darba devējiem — ir bijusi ļoti sekmīga. *Jalla, Jalla* saņēmusi ERAF finansējumu 338 300 euro apmērā, lai uzņemtu 60 dalībniekus laika posmā no 2004. gada marta līdz 2006. gada decembrim. Viens no plānotajiem rezultātiem bija 20 dalībniekus nodrošināt ar darbu, kas ilgst gadu vai ilgāk; šis mērķis tika sasniegts jau 2005. gada oktobrī. Turklāt 18 no 45 dalībniekiem līdz tam ar projekta starpniecību bija ieguvuši iesterminā darbus.

Viena no *Jalla, Jalla* stiprajām pusēm ir tas, ka ikviena iesaistītā uzmanības centrā ir nodarbinātība, un princips ir nevis izglītošanās un pēc tam darba

meklēšana, bet drīzāk virzība uz darba tirgu jau no pirmās dienas. Šāda pieeja ļoti drīz sniedza taustāmus rezultātus, jo daži dalībnieki dabūja darbu, kas savukārt deva cerību un apņēmību citiem grupas dalībniekiem: "Ja viņš to var, arī es to varu. Labāk pacentīšos!"

Pētījumā par vietējo partnerību *Urban II* Gēteborgas programmā aplūkoti un salīdzināti 10 projekti, lai noskaidrotu, kā dažādas puses sadarbojas un cik nozīmīga ir šāda sadarbība projekta sekmīgam iznākumam. Saskaņā ar šo pētījumu viens no panākumu kritērijiem ir tas, ka projekts ir stratēģisks un atbilst kopīgajam mērķim. Tāpat mērķiem un uzdevumiem jābūt sasniedzamiem, īstenojot projektu; tie nedrīkst būt nesasniedzami. Tas savukārt ļauj sasniegt konkrētus rezultātus, kas, šķiet, ir visvarīgākais faktors, lai radītu apņēmību visos partnerības līmeņos. *Jalla, Jalla* ir labs piemērs.

Cits *Jalla, Jalla* panākumu kritērijs ir tas, ka partnerība ir komplementāra. *Medborgarskolan*, Zviedrijas Nodarbinātības dienestam un *GAIS* ir dažāda kompetence un perspektīvas, kas palielina projekta resursus. Tāpat partneriem, īstenojot projektu, ir dažādi uzdevumi un lomas. Daudzveidība nāk par labu partnerattiecībām!

Pēdējo desmit gadu laikā Gēteborga saņēmusi gan valsts, gan Eiropas finansējumu, lai strādātu ar pagrimušiem rajoniem, etniskām minoritātēm un imigrantiem. Šīs iniciatīvas uzlabojušas dzīves apstākļus un izveidojušas pievilcīgākus pilsētas rajonus. Izstrādātas jaunas metodes un stratēģijas, lai veicinātu demokrātiju, izglītības iestādes pielāgotu to daudzvalodīgajai videi un stiprinātu vietējo ekonomiku. Tomēr pastāv grūtības ar reģionālām pilsētvides iniciatīvām. Novērtējumos norādīts, ka, koncentrējoties uz konkrētiem rajoniem vai iedzīvotāju kategorijām, var sekmēt negatīvu attieksmi pret šo pašu apkaimi vai tās iedzīvotājiem. Tāpat pastāv briesmas, ka, pievēršoties bezdarba problēmām un to risinājumiem un segregācijai, uzmanība tiek pievērsta tikai pagrimušiem rajoniem, problēmas nerisinošas visas pilsētas un reģiona kontekstā.

Galvenais uzdevums nākotnē ir pārvarēt šos šķēršļus ar pamatotām stratēģijām, kas apvieno cīņu pret sociālo atstumtību pilsētās ar vispārējiem reģionālās attīstības un izaugsmes mērķiem. No *Jalla, Jalla* mēs varam mācīties, cik svarīgi ir pievērsties katras personas potenciālam. Tāpat mums ir jāliek lielas cerības uz to, ko var sasniegt patiesi integrētā un multikulturālā pilsētā.

Kontaktpersona: susan.runsten@stadshuset.goteborg.se

ČEHIJAS REPUBLIKA

Metro bez šķēršļiem

Lumíra Kafková, Otrā mērķa Prāgas programmas pārvaldes institūcijas direktore

Augšā un lejā: metro stacijas Florenc B. labiekārtošanas darbi Prāgā.

Otrā mērķa Prāgas programmas galvenais mērķis ir padarīt Čehijas galvaspilsētu par dinamisku, savas kategorijas cienīgu Eiropas metropoli.

No 2004.-2005. gadam mēs četras reizes izsludinām priekšlikumu pieteikšanu, kas noslēdzās ar 148 projektu izraudzīšanu, kuru kopējās Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) investīcijas ir gandrīz 100 miljoni euro. Lielāko daļu šo projektu, īpaši tos, kas saistīti ar vislielākajām investīcijām, piedāvāja Prāgas pilsēta un tās rajoni. Īpaši interesanti ir iepazīstināt ar projektiem, kuru mērķis ir uzlabot sabiedrisko transportu.

Šeit aplūkotā projekta mērķis ir uzlabot personu ar ierobežotām kustības spējām integrāciju, veicinot darbavietu radīšanu un padarot pilsētvidi saistošāku.

Projekta pamatuzdevums ir izveidot atvieglotu, bezšķēršļu pieeju metro stacijai Florenc B. Lai to izdarītu, tiek būvēts viens lifts, kas savieno peronus ar pārsēšanās pāreju, un otrs lifts, kas aizved līdz ielas līmenim. Līdzekļi tika ieguldīti arī signalizācijas uc. nepieciešamā aprīkojumā.

Kad projekts tiks īstenots, tas ievērojami uzlabos sabiedrisko transportu un pieejamību attiecīgajam pilsētas rajonam. Prāgā ir 33 500 iedzīvotāju ar ierobežotām kustības spējām. 4000 no viņiem izmanto ratiņkrēslu. Bezšķēršļu pieeja metro tiklām ļaus viņiem vieglāk sasniegt pilsētas centru un svarīgus transporta mezglus, piemēram, dzelzceļa staciju un autoostu. Tas atvieglos arī viņu integrāciju darba tirgū, kas aptver 14 000 uzņēmumus un 12 000 privāto uzņēmējus.

Darbi norisinās no 2005. gada septembra līdz 2007. gada martam divās fāzēs. Pirmā fāze ir pabeigta. Projekta kopējās izmaksas sasniedz 2 110 638 EUR, no kuriem 50 % uzņemas ERAF. Čehijas valsts piešķirs 33,1 % no summas – 698 621 EUR. Pārējo (16,9 % – 356 698 EUR) sedz Prāgas pilsēta.

Projekts, kas tiek veikts, sadarbojoties ar Prāgas integrētā transporta reģionālo koordinātoru un invalīdu lietu nacionālo padomi, atbilst vispārējai sociālai prasībai uzlabot dzīves apstākļus personām ar ierobežotām kustības spējām un apmierināt visu grūtībās nokļuvušo iedzīvotāju kategoriju vajadzības.

Tāpat kā viss, kas dod savu ieguldījumu, lai padarītu pārvietošanos ātrāku un komfortablāku, šis pasākums iekļaujas sabiedriskā transporta ilgtermiņa attīstībā.

Kontaktinformācija: Reģionālās attīstības ministrija, MA SPD 2, Staroměstské sq. 6, CZ-110 15, Prague 1

E-pasts: jpd2@mmr.cz

www.strukturalni-fondy.cz/jpd2

GRĀCA (AUSTRIJA)

Grāca – zināšanu pilsēta

Kopējās izmaksas: 4 200 570 EUR

ES ieguldījums: 200 000 EUR

Pateicoties integrētam projektam "Zināšanu pilsēta", ko īsteno Štīrijas uzņēmējdarbības veicināšanas aģentūra (SFG) un līdzfinansē Urban programma, Grācas rietumu rajoni savā rīcībā ir ieguvuši jaunu inovatīvu uzņēmumu centru. Tas nozīmē piedāvāt aktīviem uzņēmējiem vietējus adekvātus jauno tehnoloģiju nozarē, proti to, kas saistītas ar veselības aprūpi (medicīnas tehnoloģiju, bioanalīzi utt.). Centra nolūks ir arī kalpot par tiltu starp izglītību un uzņēmējdarbību netālu esošās universitātes diplomantiem. Papildus atbalstam uzņēmumu radīšanai un izveidošanai Grācas rietumos projekta mērķis ir kļūt par augsta līmeņa centru visam reģionam kopumā.

Christian Nussmüller, Programmas Urban Link GrazWest direktors, Grācas pilsēta

urban@stadt.graz.at

www.urban-link.at (www.graz.at)

TURĪNA (ITĀLIJA)

Piazza Livio Bianco atjaunošana

Kopējās izmaksas: 2 226 885 EUR

ES ieguldījums: 914 998 EUR

Piazza Livio Bianco, kas atrodas Turīnas dienvidrietumu piepilsētā, ir Pjemontas galvaspilsētas Urban zonā īstenotās atjaunošanas stratēģijas centrā. Pilsētnieki un apvienības neatlaidīgi pieprasīja atjaunot laukumu un atkal padarīt to par šī pilsētas rajona sabiedriskās un kultūras dzīves centru, tā novēršot postījumus un marginālu pulcēšanos šajā vietā. Kvartāla iedzīvotāju piedalīšanās ir visa šī pasākuma dzinējspēks, sākot ar tā koncepciju (ar publisku konkursu un iedzīvotāju balsošanu) līdz laukuma uzturēšanai kārtībā, kad darbi būs pabeigti. Šim uzdevumam īpaši paredzētā apvienība – *Piazziamoci in Piazza* (Iepemam laukumu) – tika izveidota 2004. gadā. Tā koordinē kultūras aktivitātes, kas tiek organizētas visu gadu, un iesaista rajona iedzīvotājus.

Gianfranco Presutti, Projekta vadītājs, Turīnas Urban II programma

gianfranco.presutti@comune.torino.it

www.comune.torino.it/urban2

HERAKLION (GRIEĶIJA)

Krizē nonākušo rajonu atjaunošana

Kopējās izmaksas: 10 913 948 EUR

ES ieguldījums: EUR 8 185 461 EUR

Héraklion rietumu krasta rajonos redzamas daudzas sociālekonomiskā pagrimuma pazīmes: augstu ilgstoša bezdarba līmeni, nabadzību, atstumtību, izpostītu vidi... Urban programmas galvenais mērķis ir šo pilsētas zonu ekonomiskā un sociālā atjaunošana. Šī mērķa sasniegšanai veiktie pasākumi apvieno trīs lielus parametrus: inovāciju, ilgtspēju un zināšanu attīstīšanu. Tas nozīmē izveidot apmeklētājiem pievilcīgus centrus, kā arī noietu tirgus iespēju iedzīvotājiem, stimulējot vietējo tirgu un savienojot to ar piekrastes rajonu.

Kyriaki Manola-Goundra, Grieķijas Urban II programmu pārvaldes institūcijas direktore

k.manola@mou.gr

VANTĀ (SOMIJA)

Ģimenes centrs imigrantiem

Kopējās izmaksas: 210 000 EUR

ES ieguldījums: 57 000 EUR

Arī Somijā imigrantu skaits pieaug, un ir svarīgi izvairīties no to grupēšanās geto un radikalizācijas. Ar šādu mērķu Vantā pilsētas (blakus Helsinkiem) programma Urban II ir veicinājusi ģimenes centra izveidi, kas, balstoties uz dažādām praktiskām pieejām, sniedz imigrantu vecākiem palīdzību viņu bērnu aprūpē un izglītībā. Struktūra veicina integrāciju un kalpo par tikšanās vietu somu sievietēm un imigrantu sievietēm. Šajā uz "klientu orientētajā" centrā ģimenes var saņemt konkrētu preventīvu atbalstu un piedalīties grupas aktivitātēs. Grupu darbību vada centra darbinieki – mazbērnu kopējas, ģimeņu atbalsta darbinieki, psihologi, medmāsas, sociālie palīgi –, kas strādā ciešā sadarbībā un saskaņā ar profesionāli daudzpusīgu un integrētu pieeju, lai tiktu nodrošināts atbilstošs un nepārtraukts atbalsts.

Jukka-Pekka Sorjonen, Vantā Urban II programmas direktors

jukka-pekka.sorjonen@vantaa.fi

www.urbanfinland.info

2007.–2013.: jaunās paaudzes programmu sagatavošana, izmantojot *Info regio* vietni

Dalībvalstis un reģioni gatavojas jaunajam 2007.-2013. gada plānošanas periodam. *Info regio* tīmekļa vietnē var iepazīties ar plašu informāciju un svarīgiem dokumentiem, kas nozīmīgi visiem šajos centienos iesaistītajiem.

Mērķis ir atvieglot dalībnieku savstarpēju sazināšanos un sniegt informāciju par darba norises gaitu plašam interesentu lokam.

Jā jums ir jautājumi vai priekšlikumi, sazinieties ar Reģionālās politikas ģenerāldirektorātu.

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/funds/2007/index_lv.htm

Eiropas Komisija, Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts
Unit 01 — Information and Communication
Thierry Daman
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Brussels
Fakss: (32-2) 29-66003
E-pasts: regio-info@cec.eu.int
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

Informācija par Eiropas Savienības reģionālo atbalstu
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

ISSN <???

© Eiropas Kopienas, 2006
Atļauta pārpublicēšana, norādot informācijas avotu.

Iespiests Beļģijā

Informācija

Publikāciju birojs
Publications.eu.int